

ЄВР БЮЛЕТЕНЬ

Інформаційне видання Представництва Європейської Комісії в Україні та Білорусі

→ ПОСОЛ ФРАНЦІЇ В УКРАЇНІ ЖАН-ПОЛЬ ВЕЗІАН РОЗПОВІДАЄ ПРО ПРІОРИТЕТИ ФРАНЦУЗЬКОГО ПРЕЗИДЕНТСТВА / 4 → ЄВРОКОМІСІЯ ПІДТВЕРДЖУЄ НАМІР ДОПОМАГАТИ В УПРАВЛІННІ РАДІОАКТИВНИМИ ВІДХОДАМИ / 10 → ЯК БРЮССЕЛЬ БОРЕТЬСЯ З КАРТЕЛЯМИ / 13 → ВАРТІСТЬ ПРАЦІ НАЙБІЛЬША В ДАНІЇ, А ІНФЛЯЦІЯ — В УГОРИЦІНІ / 20

У центрі уваги Європейської Ради були ціни на пальне та продукти

(стор. 15)

За сприяння ЄС відкрито два пункти тимчасового утримання мігрантів — «Малнів» на Львівщині (на фото) та «Шацьк» на Волині (стор. 11).
У червні відбувся саміт Євросоюз–США (стор. 16).

СВРОБЮЛЕТЕНЬ №7-8'08

Інформаційне видання Представництва
Європейської Комісії в Україні та Беларусі

Засновник: Представництво
Європейської Комісії в Україні та Беларусі

Свідцтво про реєстрацію
КВ №13773-2747ПП від 17.03.2008 р.

Київ 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10
www.delukr.ec.europa.eu

Зміст бюлетеня не обов'язково відбиває
офіційні погляди Європейської Комісії

© Європейська Комісія, 2008

Керівник проекту Ірина Стаднічук
E-mail: Irina.Stadnychuk@ec.europa.eu

Головний редактор Тетяна Яцюк

У реалізації проекту Олег Фурділо
беруть участь Анатолій Марциновський
Сергій Матвеев

Комп'ютерна Андрій Ходзицький
верстка

Інтернетверсія www.delukr.ec.europa.eu

Індекс видання 98603

Видавець: ТОВ «Видавництво «Консультант»

Адреса: 03039, м.Київ,
вул. Голосіївська, 7, корп. 2

Тел/факс (044) 251-49-51

ISSN 1725-0811

Підписано до друку 07.07.08.

Друк: ТОВ «День печати»
м. Київ, пров. Карельський, 8

Наклад 10 500 прим.

Безкоштовно

Відносини ЄС—Україна

Жан-Поль Везіан: «Посилена угоду
може бути підписано після узгодження
всіх її складових» 4

Яцек Ключковський: «Польща ніколи
не почувалася в ЄС другорядною» 5

Юлія Тимошенко відвідала Брюссель 6

Україна може допомогти у врегулюванні
Придністровського конфлікту 6

Міністри говорили про енергетику 6

Програми ЄС в Україні

Брюссель допоможе в боротьбі
з нелегальною міграцією 7

Юрій Бабійчук переміг у проведеному
Єврокомісією конкурсі малюнків 7

Підписано угоду між проектом
«Місцевий розвиток, орієнтований
на громаду» та Київською областю 8

Програма BUMAD реалізується успішно 8

Україну відвідала делегація журналістів
з країн ЄС 9

Відбувся «круглий стіл» щодо захисту
жертв тортур 9

Єврокомісія підтверджує намір
допомагати в управлінні
радіоактивними відходами 10

Видано підручник «Основи споживчих
знань» 10

У рамках проекту з підтримки
у виконанні УПС проведено семінар
з моніторингу та оцінки 11

Відкрито пункти тимчасового
утримання мігрантів 11

Анатомія ЄС

Багатолика Рада 12

Як Брюссель бореться з картелями 13

Новини Євросоюзу

Інституційні справи

Ірландці сказали «ні» Лісабонській угоді 14

Великий бізнес хоче міцного ЄС 14

У центрі уваги Європейської Ради були
ціни на пальне та продукти 15

Президент Європарламенту привітав
позицію лідерів ЄС 15

Зовнішня політика

Євросоюз підтверджує свої
зобов'язання щодо Афганістану 16

На саміті ЄС—США обговорювали
питання Косово, змін клімату,
енергетичної безпеки та віз 16

Розпочато переговори
з нової угоди з Росією 17

Скасовано санкції проти Куби 17

Розширення

Боснія і Герцеговина зробила ривок
у напрямку ЄС 18

Греція і Македонія сперечаються
з приводу назви 18

Кордони

Митний союз відсвяткував
40-річний ювілей 19

Полегшено транскордонну торгівлю 19

Новини Євростату

Населення ЄС зросло, вартість праці
найбільша в Данії, а інфляція —
в Угорщині 20

Енергетика

Андрес Пієбалгс: «Ера дешевої енергії
завершилася» 22

Єврокомісія прогнозує збереження
високих цін на нафту 23

Створено Міжнародне партнерство для
співпраці у галузі енергоефективності 23

Охорона здоров'я і довкілля

Започатковано Європейський пакт
з психічного здоров'я 24

При закупівлі авто держоргани
враховуватимуть не лише ціну,
а й екологічні показники 24

Соціологія

Візьміть участь у вікторині 25

Громадяни довіряють Євросоюзу 25

Подорожі

Місто, де відчувається впевненість
у майбутньому 26

є Європейський Союз, як потребує він ре-
формування сфери управління. Втім, немає
сумніву, що ЄС з нинішнім викликом впора-
ється. Та ж Ірландія свого часу з другої спро-
би ратифікувала підписану 2001 року Ніщюку
угоду ЄС.

Але показовим є такий момент. Європей-
ська Рада, яка зібралася за тиждень після ір-
ландського референдуму, не взялася гарячо
«розрулювати» проблему, а відклала це
на осінь. З іншого боку, головною темою в
Брюсселі була ситуація з інфляцією та ціна-
ми на енергоносії — саме це зараз найбільше
хвилює людей, для яких і працює ЄС. А проб-
лема Ірландії стосується того, як він працю-
ватиме в майбутньому. Час на це ще є, а от
подорожчання не чекатиме.

ЄС з нинішнім викликом
впорається

Ось такий вийшов парадокс — з одного
боку ірландці проголосували в червні проти
Лісабонської угоди ЄС, а з боку іншого —
опитування Євробарометру засвідчили, що
саме вони є одними з найбільших прихиль-
ників Союзу. 65% жителів країни ставляться
до ЄС добре, поступаючись за цим показни-
ком лише румунам.

Більше того: 80% тих, хто проголосував
проти договору, підтримують членство Ір-
ландії в Союзі. А головною причиною відхи-
лення угоди було недостатнє знання доку-
мента — про це заявили 22% опитаних.

Як би там не було, а одна з найменших
країн Євросоюзу заблокувала його реформу-
вання. Принаймні тимчасово: лідери ЄС по-

вернуться до цього питання в жовтні. Але сам
факт промовистий, має і позитив, і негатив.

З одного боку, очевидною є демократія
всередині ЄС. Ірландці мали право відхилити
угоду — вони це зробили. Інша справа — при-
чини цього. Очевидно, уряду, який підписав
документ, слід було більше попрацювати над
роз'ясненням його для населення. Це, до ре-
чі, сигнал для українського керівництва у пи-
танні майбутнього референдуму по НАТО.

З боку іншого, навряд чи є нормальним,
коли одна країна зупиняє рух двадцяти се-
ми. Це як би через проблеми в одному ва-
гоні потяга на роки зупинився б він увесь. І,
до речі, без змоги причепити інші вагони —
ірландський референдум ставить під велике
питання подальше розширення Союзу.

Загалом ситуація ще раз доводить, наскільки складним і багатограним утворенням

Редакція

«ПОСИЛЕНУ УГОДУ МОЖЕ БУТИ ПІДПИСАНО ПІСЛЯ УЗГОДЖЕННЯ ВСІХ ЇЇ СКЛАДОВИХ»

З 1 липня головування у Європейському Союзі перебирає Франція. З цієї нагоди інтерв'ю «Євробюлетеню» дав Надзвичайний і Повноважний Посол цієї країни в Україні Жан-Поль Везіан.

— Чи може бути завершено роботу над політичною частиною нової посиленої угоди між ЄС і Україною протягом головування в Союзі Франції?

— Протягом шести місяців французького головування відбудеться кілька важливих подій. Наприклад, 16 липня пройде черговий, дев'ятий раунд переговорів з підготовки нової посиленої угоди. 7 липня з візитом у Парижі перебуватиме міністр закордонних справ України Володимир Огризко. Зрештою, 9 вересня в Евіані пройде саміт ЄС–Україна.

Майбутня посилена угода має політичну й економічну складові. У Єврокомісії є від Ради ЄС мандат на переговори щодо обох цих складових. Отже, з формальної точки зору угода може бути підписана лише тоді, коли буде досягнуто згоди щодо всіх її частин. Втім, ніщо не заважає нам у разі досягнення значного прогресу з політичної складової підбити певні проміжні підсумки й привітати один одного. Але треба мати на увазі, що договір як такий є цілісним документом і має бути остаточно ухваленим, коли будуть узгоджені всі його складові.

— Президент Франції Ніколя Саркозі висловився нещодавно про «амбіційне партнерство» між ЄС і Україною. Що це може означати на практиці?

— Дещо неправильно було б з мого боку тут у Києві на початку липня говорити про те, що буде в центрі переговорів щодо цієї тематики. Важливим є наявність політичної волі у Президента Ніколя Саркозі втілювати прагнення французької влади щодо розвитку відносин між ЄС та Україною. Глава Франції заявляв про те, що бажав би бачити Україну в авангарді країн, до яких ЄС застосує свою політику сусідства. Він повторив це і у Варшаві. З боку України мають місце певні сподівання й очікування, які формують офіційні запити й прохання. Все це зараз розглядається представниками 27 країн-членів у рамках переговорного процесу.

Отже, мені — послу Франції в Україні — важко сказати вам, яким буде точний зміст партнерства, про яке ми говоримо. Треба почекати саміту в Евіані. Варто однак пам'ятати, що ЄС є єдиним цілим. Це 27 країн, які консультуються між собою, якщо треба проводити голосування. Ви знаєте про результати недавнього референдуму в Ірландії. Я нагадав би ще й як Польща пригальмувала початок переговорів між ЄС і Росією щодо нової угоди. Тобто ці приклади свідчать, як одна країна здатна стати тією піщинкою, що може заблокувати весь європейський механізм. Але хочу, щоб було розуміння: насправді ЄС це складна конструкція, він постійно потребує пошуку компромісу й консенсусу.

— Що ви думаєте про ситуацію, в якій ЄС опинився після референдуму в Ірландії?

— Насамперед треба взяти результат референдуму до уваги. Конституція покладає на цю країну обов'язок проведення референдуму, вона це зробила й дала відому нам відповідь. Хоча особисто я як французький дипломат не вважаю, що Лісабонська угода є поганою. І не тільки тому, що її ініціював Президент Франції Ніколя Саркозі. Можливо, угоду в недостатній мірі було роз'яснено ірландцям, не усунули побоювання населення щодо тексту документа. Тепер нам будуть потрібні певний час і енергія, аби вийти з цієї ситуації. Але, думаю, ЄС вирішить цю проблему.

— Як же питання будуть у центрі уваги Франції під час її головування?

— Можна виокремити два типи питань. Перші стосуються внутрішньої ситуації в ЄС,

другі — зовнішніх відносин організації. До загальних внутрішніх питань належать економічні та фінансові. Йдеться про рівень інфляції в Євросоюзі, евро, вплив світової фінансової кризи.

Серед зовнішніх питань є такі, якими опікуються всі країни, що головує в ЄС. Наприклад, це стосується відносин з третіми країнами. Скажімо, 16 вересня в Парижі матимемо важливу зустріч щодо безпеки в центральноазіатському регіоні.

Тепер щодо власне пріоритетів. Буде провадитися робота над так званим енергетично-кліматичним пакетом. 2009 року в Копенгагені відбудеться важлива міжнародна зустріч з цієї тематики. Франція як країна, що головуватиме у другій частині 2008 року, має її підготувати. Ми спонукатимемо країни взяти на себе зобов'язання щодо суттєвого зменшення викидів парникових газів. А ще Франція знову збирається поставити на порядок денний питання атомної енергетики — тобто бачить її розвиток як один із можливих виходів з нинішньої енергетичної ситуації.

Підвищена увага Франції стосуватиметься міграції. Такі країни як Італія чи Іспанія протистоять великому потоку нелегальних мігрантів. Ми хотіли б запропонувати нашим партнерам так званий пакт щодо притулку мігрантів. Загалом, це питання є надзвичайно делікатним.

Третім пріоритетом є спільна сільсько-господарська політика ЄС. Нинішня її модель функціонуватиме до 2013 року. Але вже зараз нам варто думати про те, як Євросоюз може відповідати на виклики, які постають, зокрема, на розгортання продовольчої кризи. Слід поміркувати, як можна виходити з неї власними силами і дотримуватися зобов'язань, які ЄС бере по відношенню до решти країн світу.

І четвертий пріоритет — це те, що ми називаємо європейською політикою з оборони й безпеки. Наразі ЄС не має змоги виконувати таку роль в цій сфері, на яку заслуговує з огляду на вагу організації у світі. Але американський президент Джордж Буш на бухарестському саміті НАТО підтвердив, що ЄС може проводити політику у сфері безпеки, яка буде сполучною і доповнюючою до політики Альянсу. Він визнав можливість такої ситуації і навіть її корисність. ■

«ПОЛЬЩА НІКОЛИ НЕ ПОЧУВАЛАСЯ В ЄС ДРУГОРЯДНОЮ»

З Надзвичайним і Повноважним Послом Польщі в Україні Яцеком Ключковським кореспондент «Євробюлетеня» зустрівся саме в той день, коли в Брюсселі розпочалася Європейська Рада. Отже, не дивно, що розмова стосувалася головним чином двох тем, що були й у її порядку денному — ситуація з ратифікацією Лісабонської угоди та польсько-шведська ініціатива під назвою Східне партнерство.

— Як має діяти Євросоюз після того, як ірландці сказали «ні» Лісабонській угоді?

— Думаю, процес має просуватися вперед, країни-члени повинні продовжувати ратифікацію Лісабонської угоди. А потім нам слід сісти за стіл з ірландцями й переговорити. У цій країні вже був один подібний випадок — Ірландія з першого разу не ратифікувала Угоду Ніці, але під час повторного голосування ірландці її таки затвердили.

Польща вважає дуже важливим набуття чинності Лісабонською угодою. Бо це означає реформування Євросоюзу, збільшення впливу на його діяльність із боку громадян — адже більше повноважень отримують Європарламент і національні парламенти країн-членів. Крім того, без Лісабонської угоди не може бути розширення ЄС на Схід. Власне, навіть вступ Хорватії опиняється під питанням, не те що України.

— Яким чином проголосували б поляки, якби їм довелося затверджувати Лісабонську угоду шляхом референдуму?

— Подібний референдум — це завжди справа делікатна, адже люди мають висловитися щодо складного юридичного документа. І дуже часто на їхню позицію впливає не так власна оцінка самої угоди, як якісь претензії до свого уряду чи до європейської бюрократії. Голосуючи, вони висловлюють задоволення чи незадоволення цим, а не власне документом, який мають затвердити. Тому завжди важко прогнозувати результат подібного референдуму. Думаю, що такі питання як ратифікація Лісабонської угоди мають вирішувати парламенти. Люди, голосуючи за партії на парламентських виборах, делегують їм такі повноваження.

Щодо Ірландії, то ця країна з п'ятнадцяти так званих «старих» членів ЄС отримала найбільше вигоди від євроінтеграції. Там зараз рівень життя вищий, ніж в Англії, завдяки членству в Євросоюзі зростає економіка. Але, мабуть, є якісь проблеми із суспільною свідомістю — не всі пов'язують ці успіхи чи вигоди з ЄС.

— Польща вже понад чотири роки в Євросоюзі. Уже не почувається новачком чи новобранцем?

— Польща ніколи й не почувалася в ЄС другорядною. Не було такого, щоб ми сиділи й мовчали, чекаючи, що скаже якийсь «старший брат». Ми — країна з великою кількістю населення й значним економічним потенціалом. У Раді ЄС ми є однією із шести найвпливовіших держав. Ми від самого початку членства в Євросоюзі відчували, що можемо впливати на хід європейських процесів, і це було дуже позитивним у політичному плані. А в економічному важливим стало відкриття ринку ЄС для польської продукції — це є однією з головних причин зростання національного ВВП. Збільшується попит на наші товари, завдяки цьому вже створено півтора мільйони нових робочих місць. Зростання й розвиток відчувають практично всі сектори економіки. Також ми отримуємо від ЄС величезні кошти на розвиток інфраструктури, комунальної сфери.

— У чому полягає ідея Східного партнерства, яке запропонували недавно для Євросоюзу Польща й Швеція?

— Ми вважаємо, що є потреба в побудові нових інструментів співпраці Євросоюзу з його східними сусідами, у тому числі й фінансових. Тоді можна буде вирішувати конкретні питання, які стосуються транскордонної співпраці, візового режиму. Усе це недостатньо розвинуто в рамках Європейської політики сусідства. Уже в бюджет ЄС на 2013–2019 роки хочемо закласти серйозні фінансові й організаційні інструменти підтримки Східного партнерства.

— Воно стосується якимось чином перспектив членства в ЄС?

— Ні, але метою Східного партнерства є підготовка до кандидатства в ЄС. Мова не йде про політичний бік справи, офіційний статус. Лише про практичні речі й розширення фінансових можливостей співпраці.

— Чи можуть перспективи членства України в ЄС бути зафіксовані в майбутній посиленій угоді між ЄС і Україною, переговори з підготовки якої зараз тривають?

— Єврокомісія має чіткий мандат на проведення переговорів з боку Ради ЄС, тобто країн-членів. Там про перспективи членства не йдеться. Проте важливим буде ве-

ресневий саміт ЄС–Україна, який відбудеться в Евіані. Франція як головуюча в Союзі може виступити з новими ініціативами щодо термінів підписання угоди та її змісту, новими ідеями, які могли б розвинути відносини України та ЄС.

— Коли може набути чинності Угода про малий прикордонний рух між Польщею й Україною?

— Маємо провести ще один раунд переговорів. Адже є зауваження до вже підписаного документа з боку Європейської Комісії — вона наполягає на зменшенні прикордонної зони, на яку поширюватиметься дія угоди, з 50 до 30 кілометрів. У нас є з українською стороною розуміння щодо змін тексту угоди, але треба пройти всі офіційні процедури — ухвалити урядові рішення, потім ратифікувати в парламентах. Польща планує бути готовою до реалізації Угоди на 1 вересня. Крім пов'язаних з Угодою процедурних питань маємо багато іншої роботи — треба підготувати належним чином генконсульства у Львові та Луцьку, вирішити певні проблеми на пунктах перетину кордону. □

УКРАЇНА МОЖЕ ДОПОМОГТИ У ВРЕГУЛЮВАННІ ПРИДНІСТРОВСЬКОГО КОНФЛІКТУ

Європейський Союз очікує від України активної участі у врегулюванні Придністровського конфлікту. Про це заявив спеціальний представник ЄС у Молдові Мішей Кальман, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

— Україна має специфічні можливості, у тому числі історичні моменти, налагоджені контакти, які ви можете використовувати для врегулювання цього конфлікту, — сказав Кальман.

Він також додав, що сьогодні дуже важливим є повернення всіх сторін до переговорного процесу у форматі «5+2». Спецпредставник ЄС підкреслив, що для Союзу дуже важливо спільне рішення цієї проблеми, оскільки це найближча до його кордонів конфліктна зона.

Раніше влади Молдови і Придністров'я підтвердили зацікавленість у поновленні переговорного процесу по Придністров'ю у форматі «5+2». Крім них, участь у таких перемовинах беруть країни-гаранти та спостерігачі — Росія, Україна, ОБСЄ, США і ЄС.

МІНІСТРИ ГОВОРИЛИ ПРО ЕНЕРГЕТИКУ

Україна у статусі спостерігача взяла участь у засіданні міністерської ради Європейської енергетичної спільноти, що відбулася в Брюсселі. На форумі було обговорено питання подальшої інтеграції ринків електроенергії країн південно-східної Європи із державами Європейського Союзу.

До Європейської енергетичної спільноти входять 27 держав — членів ЄС, а також усі країни балканського регіону — Албанія, Боснія та Герцеговина, Хорватія, колишня Югославська Республіка Македонія, Чорногорія, Сербія та Місія ООН у Косово.

Комісар ЄС з питань енергетики Андрес Пієбалгс і міністр палива та енергетики України Юрій Продан.

ЮЛІЯ ТИМОШЕНКО ВІДВІДАЛА БРЮССЕЛЬ

Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко побувала у червні з робочим візитом у Брюсселі. Зокрема, вона зустрілася з Високим представником ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Хав'єром Соланою та Віце-президентом Європейської Комісії Гюнтером Ферхойгеном.

НА БРИФІНГУ ПІСЛЯ ЗУСТРІЧІ ГЮНТЕР ФЕРХОЙГЕН ВІДЗНАЧИВ, ЩО УКРАЇНА Є НАДЗВИЧАЙНО ВАЖЛИВИМ ПАРТНЕРОМ ЄС В ЕКОНОМІЧНІЙ СПІВПРАЦІ.

— Ми зацікавлені у подальшому розвитку наших відносин і я визнаю, що пані Тимошенко здійснила значний прогрес з точки зору розвитку української економіки, — заявив він.

За словами Гюнтера Ферхойгена, Європейський Союз відзначає перспективні структурні реформи в Україні, які відповідають європейським принципам. Він також наголосив, що Україна для ЄС є пріоритетним партнером у питаннях співпраці в галузі торгівлі та розвитку малого й середнього бізнесу.

У свою чергу Юлія Тимошенко повідомила, що під час зустрічі з Гюнтером Ферхойгеном обговорено всі елементи можливої співпраці між Україною та ЄС. За її словами, сторони домовилися розпочати роботу щодо приєднання країни до Хартії малих підприємств.

Для цього досягнуто домовленості про візит Гюнтера Ферхойгена в Україну.

На думку Юлії Тимошенко, в Україні потрібно створити потужні малі підприємства — це сприятиме розвитку середнього класу, від якого залежить динамічний економічний розвиток країни.

— Ми відчуваємо підтримку на цьому шляху, і я впевнена, що зможемо побудувати ефективну співпрацю, — відзначила глава українського уряду.

Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Хав'єр Солана після зустрічі з Юлією Тимошенко назвав «позитивним» рух України у питаннях економічної політики. На його думку, інфляція в Україні також перебуває під контролем. Водночас, за словами Хав'єра Солани, Європейський Союз хотів би бачити більш стабільною політичну ситуацію в Україні. Він наголосив, що політична стабільність сприятиме покращенню економічної ситуації. ■

БРЮССЕЛЬ ДОПОМОЖЕ В БОРОТБІ З НЕЛЕГАЛЬНОЮ МІГРАЦІЄЮ

Уже через півтора роки Україна може перетворитися на величезний табір нелегальних мігрантів. Бо 2010-го вона змушена буде приймати від ЄС нелегалів з третіх країн, що проникли на територію Союзу з української сторони. Таке положення містить Угода про реадмісію між ЄС та Україною.

АБИ УНИКНУТИ МАЙБУТНІХ ПРОБЛЕМ, УЖЕ ЗАРАЗ УКРАЇНСЬКИМ ПРИКОРДОННИКАМ, ПРАЦІВНИКАМ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ, СБУ СЛІД ПОЧИНАТИ ПЕРЕКРИВАТИ КАНАЛИ НЕЛЕГАЛЬНОЇ МІГРАЦІЇ В УКРАЇНУ. Допомогти в цьому взялася Єврокомісія. Вона виділила 2,2 млн євро на реалізацію проекту «Нарощення потенціалу і технічна допомога українським органам влади для ефективної протидії нерегулярній транзитній міграції».

У Києві цей проект обговорювали учасники Конференції генеральних директорів імміграційних служб (КГДІС), до якої входять відповідні структури 33 європейських держав. Представники шести з них, а саме: Чехії, Угорщини, Нідерландів, Польщі, Словаччини, Великобританії, вирішили взяти участь в українському проекті. Ці країни мають значний досвід у протидії нелегальній міграції й прагнуть поділитися ним з українськими фахівцями. Власне, це і є головною метою проекту.

Під час конференції представники європейських міграційних служб розповіли про найбільші проблеми, з якими вони стикаються. За словами Агнеси Гарамвольгі з Угорщини, найскладніше швидко знайти перекладача з дуже екзотичних східних мов, щоб установити особу нелегала. Для цього європейці пропонують встановити систему відео-конференцій, яка з'єднає шукача притулку з перекладачем. Ці та інші проблеми ще протягом 20 місяців (саме стільки триватиме проект) обговорюватимуть наші й закордонні фахівці.

Загалом, як розповів директор Департаменту у справах притулку та міграційної політики МВС Чехії Томас Хайсман, проект складатиметься з шести частин. За кожну відповідатиме одна з країн-учасниць. Ці складові такі: з'ясування статусу біженця, процедура надання притулку, отримання інформації про країну походження, система затримання не-

легала, система повернення та видача віз. З усіх складових для українських фахівців будуть проведені тренінги.

Водночас і самі українські прикордонники та правоохоронці активно готуються до 2010 року. За словами заступника директора Департаменту у справах громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб МВС України Валентина Фесюніна, вже у липні у Волинській та Чернігівській областях відкриють два нових пункти утримання нелегальних мігрантів. Крім того, нині розглядається питання про відкриття ще трьох таких у Донецькій та Львівській областях. А представник Державної прикордонної служби генерал-майор Борис Марченко розповів, що з 2004 року прикордонники проводять моніторинг кількості нелегалів, які потрапляють в Україну. За його словами, з 2006-го спостерігається навіть тенденція до їх скорочення.

Тетяна ПАСОВА

ЮРІЙ БАБІЙЧУК ПЕРЕМІГ У ПРОВЕДЕНОМУ ЄВРОКОМІСІЄЮ КОНКУРСІ МАЛЮНКІВ

Другий рік поспіль українські школярі беруть участь у міжнародному конкурсі малюнків для дітей віком від 8 до 10 років на тему гендерної рівності. Його проводить Європейська Комісія. В цьому році одним з 14 переможців конкурсу став 9-річний українець, учень середньої загальноосвітньої школи № 1 м. Ірпінь, Юрій Бабійчук.

Загалом на конкурс було надіслано 25 819 малюнків з 51 країни світу. Від країни було відібрано 10 робіт для участі у фінальному турі конкурсу. Журі у складі учнів Європейської школи Брюсселя віком від 8 до 10 років обрало 14 малюнків-переможців — по два від кожного регіону, що взяв участь у конкурсі. Це країни — сусіди Європейського Союзу, Африка, Тихоокеанський регіон, Карибський регіон, Латинська Америка, Азія, Середземноморський регіон.

Міжнародний конкурс малюнків на бачення дітьми рівності між жінками та чоловіками був започаткований Європейською Комісією у 2007 році. Участь дітей у цьому конкурсі стала свідченням їх творчого таланту та розуміння того, що чоловіки і жінки можуть бути рівними у всіх сферах життя.

ПІДПИСАНО УГОДУ МІЖ ПРОЕКТОМ «МІСЦЕВИЙ РОЗВИТОК, ОРІЄНТОВАНИЙ НА ГРОМАДУ» ТА КИЇВСЬКОЮ ОБЛАСТЮ

Київська обласна державна адміністрація підписала Угоду про партнерство з проектом ЄС–ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду».

На фото зліва направо — голова Київської обласної ради Володимир Майбоженко, голова Київської облдержадміністрації Віра Ульянченко і Постійний координатор системи ООН в Україні Френсіс О'Доннел.

ОСОБЛИВУ УВАГУ В ДОКУМЕНТІ НАДАНО ПЕРСПЕКТИВАМ СПІВПРАЦІ сторін з розробки механізму прийняття рішень за принципом участі громадськості та з мобілізації ресурсів для фінансування проектів, спрямованих на соціальну інтеграцію, відновлення та сталий розвиток. Очікується, що на виконання домовленостей проект витратить до 400 тис. доларів США, тоді як внесок з місцевих бюджетів на фінансування проектів громад становитиме близько 360 тис. доларів.

У заході взяли участь голова Київської облдержадміністрації Віра Ульянченко, голова Київської обласної ради Володимир Майбоженко, координатор системи ООН та постійний представник Програми розвитку ООН в Україні Френсіс О'Доннелл, а також в.о. керівника програм співпраці Представництва Європейської Комісії в Україні Ремі Дюфлю.

Участь у проекті братимуть Тетіївський, Сквирський, Переяслав-Хмельницький, Ставищенський, Іванківський, Миронівський, Фастівський та Кагарлицький райони, а також місто Ржищів. Їх відібрали на конкурсній основі. У цих районах мешканці сіл, селищ та невеликих міст (з населенням до 10 тис. осіб) зможуть організуватись у громаду, визначити пріоритети для покращення умов проживання та запропонувати для фінансування один проект. Далі у кожному з районів на конкурсній основі буде відібрано 5 проектів для фінансування. Мікро-проекти громад співфінансуватимуться проектом «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» (50% від загальної вартості проекту, але не більше ніж 10 тис. доларів США), з коштів місцевого бюджету (від 45%) та безпосередньо громадою (5%).

Пріоритетними сферами щодо подальшої підтримки громадських ініціатив є охорона здоров'я (підтримка функціонування мережі фельдшерсько-акушерських пунктів); енергетика (енергозберігаючі заходи, збільшення використання відновлювальних джерел енергії тощо); навколишнє природне середовище (утилізація відходів, знешкодження

ня запасів пестицидів тощо); розвиток комунального водопостачання та комунального транспорту (з метою подолання ізольованості в сільській місцевості).

Діяльність проекту ЄС–ПРООН у Київській області було розпочато 9 квітня 2008 року проведенням регіонального семінару за участі керівництва області та районів. На ньому представили стратегію впровадження проекту та план дій щодо його виконання на обласному рівні. Тоді ж було оголошено конкурс на відбір 8 районів для участі у проекті. Усього надійшли заявки від 11 районів, всі вони були належним чином проаналізовані, рішення про відбір було прийнято спільно з представниками облдержадміністрації.

Проект «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» підтримуватиме та співфінансуватиме громадські ініціативи у всіх областях України та Автономній Республіці Крим. На сьогодні він розпочав діяльність у 20 регіонах та АРК, підписано Угоди про партнерство з 13 областями.

Проект було започатковано у вересні 2007 року. Ініціатива фінансується Європейською Комісією в рамках програми технічної допомоги ЄС та співфінансується і впроваджується Програмою розвитку ООН в Україні за підтримки українського уряду. Бюджет проекту складає 13,3 млн євро, з яких 12 мільйонів складає внесок ЄС. Орієнтовна кількість коштів, яку планується виділити на фінансування проектів громад у кожній області, становить близько 400 тис. доларів США. ■

ПРОГРАМА BUMAD РЕАЛІЗУЄТЬСЯ УСПІШНО

Програма із запобігання зловживанню та боротьби з незаконним обігом наркотиків у Беларусі, Україні та Молдові (BUMAD) втілюється в Україні з 2003 року згідно з домовленостями між урядом України, Представництвом Європейської Комісії та Програмою розвитку ООН (ПРООН). Важливість програми визнали учасники недавньої прес-конференції, присвяченої Міжнародному дню боротьби зі зловживанням наркотичними засобами та їх незаконним обігом.

Зокрема, керівник Українського медичного та моніторингового центру з алкоголю та наркотиків Міністерства охорони здоров'я України Анатолій Вієвський зазначив, що за сприяння BUMAD було відкрито веб-сайт Центру (www.damonitoring.net.ua), на якому містяться фахові інформація та оцінка наркотичної ситуації в країні.

Інші досягнення такі. 7 з 13 пропозицій програми містить Закон України «Про обіг наркотиків, психотропних речовин та прекурсорів». Експерти програми надали допомогу створенню на базі митниць портів Одеси та Іллічівська аналітичних груп з питань аналізу ризиків. Крім того, в рамках виконання програми розпочато створення системи обміну інформацією між митницями портів країн Чорноморського регіону, створення міжвідомчої бази даних правоохоронних органів та навчання фахівців правоохоронних органів.

УКРАЇНУ ВІДВІДАЛА ДЕЛЕГАЦІЯ ЖУРНАЛІСТІВ З КРАЇН ЄС

У червні Україну відвідали 15 журналістів з країн Європейського Союзу — Австрії, Франції, Італії, Нідерландів, Румунії, Словенії, Словаччини, Кіпру, Греції, Естонії, Литви, Данії, Мальти та Угорщини. Візит організували Європейська Комісія, Європейський центр журналістики та міжнародна громадська організація «Інтерньюз—Україна».

У рамках візиту журналісти зустрілися із головою Представництва Європейської Комісії в Україні Ієном Боуґом та іншими співробітниками місії. А в приміщенні «Інтерньюз—Україна» для візитерів провели брифінг з презентації проектів, які ЄС реалізує в Україні. Брифінг відкрив менеджер проектів Представництва Європейської Комісії Метью Грін. Він зробив огляд програм співпраці ЄС з Україною у рамках програми TACIS (Технічна допомога країнам СНД) та Європейського інструменту сусідства та партнерства.

Зокрема, через TACIS протягом 1991–2006 років ЄС надав Україні допомогу на загальну суму у 2,4 млрд євро. Європейський інструмент сусідства та партнерства, який замінив TACIS 1 січня 2007 року, збільшує обсяг цієї допомоги і водночас робить її більш гнучкою та ефективною. У рамках програми TACIS допомога надавалася переважно через механізм проектів ЄС (їх загалом було вже виконано чи ще виконується понад 300). А Європейський інструмент сусідства та партнерства концентрує її у формі бюджетної підтримки — тобто прямого надання коштів Євросоюзу до українського бюджету для досягнення чітко визначених пріоритетів співпраці Україна—ЄС.

Керівник проекту «ВТІЛЕННЯ ІНСТРУМЕНТУ ТВІННІНГ В УКРАЇНІ» доктор Янош Законі (на фото) розповів про суть цього інструменту — запрошення державних службовців із країн ЄС для тривалого обміну досвідом із

органами державної влади в Україні. У такий спосіб Європейська Комісія та країни — члени ЄС прагнуть стимулювати позитивні зміни у державах Європейської політики сусідства. За словами Яноша Законі, в Україні нині втілюється близько 10 твіннінгових проектів. Очікується, що найближчими роками їхня кількість зросте до 30.

Заступник керівника проекту «СПІВПРАЦЯ ДЛЯ ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ У ЧОРНОМУ МОРІ — ГРУЗІЯ, МОЛДОВА, РОСІЯ ТА УКРАЇНА» Олена Паніна наголосила на пріоритетах та головних інструментах його реалізації. Цей проєкт націлений на упередження та зменшення

забруднення довкілля у Чорноморському регіоні, стабільний та екологічно виважений розвиток природних ресурсів і захист біорозмаїття у басейні Чорного моря.

Зрештою, керівник проекту «СПРИЯННЯ РЕФОРМИ ВТОРИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ» доктор Грета Росс розказала про діяльність та основні пріоритети цієї ініціативи, що нині реалізується у трьох пілотних областях України — Житомирській, Полтавській та Харківській. За її словами, основною метою проєкту є надання підтримки уряду України в створенні ефективної, рентабельної та справедливої системи охорони здоров'я. □

ВІДБУВСЯ «КРУГЛИЙ СТІЛ» ЩОДО ЗАХИСТУ ЖЕРТВ ТОРТУР

У Представництві Європейської Комісії в Україні відбувся «круглий стіл», присвячений захисту жертв тортур та катувань. Подію було організовано спільно з Українською Гельсінською спілкою з прав людини та присвячено Міжнародному дню на підтримку жертв катувань.

«Круглий стіл» зібрав представників міжнародних організацій (ЄС, ООН, Ради Європи), держав — членів ЄС, українських неурядових організацій

та органів державної влади України — МВС, Генеральної прокуратури, Державного департаменту з питань виконання покарань.

Було обговорено широкий спектр проблем. Організувавши такий захід, Європейська Комісія надала унікальну платформу для конструктивного діалогу між організаціями-учасницями. Детальну інформацію щодо проблем захисту жертв тортур та негідного поводження з людьми змогли отримати представники ЗМІ.

Міжнародний день на підтримку жертв катувань щороку проводиться під егідою ООН. З нагоди

події уряд головуючою тоді в ЄС Словенії поширив спеціальну декларацію, в якій закликав усі країни світу протидіяти тортурам та негідному поводженню з людьми. «ЄС підтверджує своє принципове засудження будь-яких дій чи спроб тих чи інших держав або державних службовців щодо легалізації, авторизації чи мовчаного прийняття тортур та іншого жорсткого, нелюдського та негідного поводження», — йдеться в документі.

До декларації ЄС приєдналися кілька країн, що не входять до Союзу, зокрема й Україна.

ЄВРОКОМІСІЯ ПІДТВЕРДЖУЄ НАМІР ДОПОМАГАТИ В УПРАВЛІННІ РАДІОАКТИВНИМИ ВІДХОДАМИ

Голова Представництва Європейської Комісії в Україні Ієн Боуг зустрівся з міністром з питань надзвичайних ситуацій Володимиром Шандрою. Вони обговорили хід реалізації спільних проектів у Чорнобилі.

ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ БЕРЕ АКТИВНУ УЧАСТЬ У ПЕРЕТВОРЕННІ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ЗОНИ НА БЕЗПЕЧНУ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ ТЕРИТОРІЮ, тісно співпрацюючи в цьому з Україною, Європейським банком реконструкції та розвитку та іншими міжнародними партнерами. Зокрема, 26 квітня було відкрито комплекс «Вектор» — сучасний об'єкт для розміщення ядерних відходів. Комплекс було споруджено та передано Чорнобильській АЕС у грудні 2007 року для введення його у дію Державним комітетом ядерного регулювання України. «Вектор» є основною частиною промислового комплексу з управління твердими радіоактивними відходами (ПКУТРВ).

До ПКУТРВ входить чотири окремих, але інтегрованих об'єкти, будівництво яких спільно фінансується Європейською Комісією (43,6 млн євро) і Україною (3,4 млн євро). Три з них розміщуються на території Чорнобильської

АЕС і один (власне комплекс «Вектор») — у зоні відчуження. Високий рівень співпраці між Європейською Комісією та Україною дозволив інтегрувати зусилля незалежних учасників для оптимального досягнення цілей управління відходами, які дуже важливі для пом'якшення наслідків чорнобильської катастрофи.

Незабаром очікується передача Чорнобильській АЕС, як кінцевому користувачеві, іншої частини ПКУТРВ: тимчасового сховища для зберігання радіоактивних відходів. Введення цього об'єкта в експлуатацію уможливить задоволення потреб екологічних проектів, що реалізуються на території ЧАЕС.

Все це підкреслює намір Європейської Комісії підтримувати подальші заходи щодо управління радіоактивними відходами в Україні у рамках нового Інструменту зі співпраці у сфері ядерної безпеки, який замінив відповідну програму технічної допомоги у рамках

програми TACIS. Завдяки цьому інструменту будуть запропоновані більш інтегровані проекти, а також заохочуватиметься спільне фінансування відповідних конкретних заходів.

Будівництво інших об'єктів у рамках ПКУТРВ значно просунулося вперед завдяки зусиллям Міністерства з надзвичайних ситуацій, Європейської Комісії, підрядника ПКУТРВ і багатьох інших українських підрядників, залучених до реалізації цього проекту. Проект знаходиться під постійним моніторингом Координаційної групи, до складу якої входять представники усіх договірних сторін.

На зустрічі з Володимиром Шандрою Ієн Боуг підтвердив намір Європейської Комісії забезпечити, спільно зі своїми партнерами, вчасне виконання усіх договірних зобов'язань щодо ПКУТРВ у рамках передбаченого бюджету. Також було заплановано значну бюджетну підтримку додаткових заходів на 2008 рік. □

ВИДАНО ПІДРУЧНИК «ОСНОВИ СПОЖИВЧИХ ЗНАНЬ»

Міністерство освіти і науки України та Спільний проект ЄС та ПРООН «Спільнота споживачів та громадські об'єднання» презентували підручник «Основи споживчих знань» для 1–12 класів українських загальноосвітніх шкіл.

Підручник презентують координатор тренінгів для вчителів проекту «Спільнота споживачів та громадські об'єднання» Оксана Овчарук та Олег Сресько, директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міносвіти і науки.

Навчальний посібник було розроблено проектом у співробітництві з Міністерством освіти і науки та Академією педагогічних наук для факультативного шкільного курсу. Програму курсу побудовано як окремий предмет, що також може бути інтегрованим до інших дисциплін: основ здоров'я, біології, математики, економіки, географії тощо.

Наразі вже понад 1000 українських шкіл надіслали заявки на пілотний курс «Основи споживчих знань», що почнеться з вересня цього року. Акція продиктована необхідністю навчити школярів умінню орієнтуватися на ринку товарів та послуг, знаходити інформацію споживчого характеру та ефективно реалізовувати свої споживчі права. Електронну версію навчального посібника розміщено на Порталі споживача — <http://www.consumerinfo.org.ua>. □

У РАМКАХ ПРОЕКТУ З ПІДТРИМКИ У ВИКОНАННІ УПС ПРОВЕДЕНО СЕМІНАР З МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНКИ

У рамках проекту «Підтримка у виконанні Угоди про партнерство та співробітництво» проведено семінар для держслужбовців на тему «Моніторинг, цикл планування політики та показники». Участь у ньому взяли представники міністерств та інших державних органів, включаючи Кабінет міністрів України, що є головним партнером проекту.

— Моніторинг є не інструментом контролю, а скоріше знаряддям сприяння у впровадженні двосторонніх угод, що базується на досконалому аналізі ключових проблем, аби усунути головні перешкоди для ефективних процесів, — зауважив під час семінару керівник проекту доктор Мар'ян Мурава.

Семінар був особливо важливим з огляду на те, що в лютому 2009 року завершується чинність Плану дій Україна–ЄС, а нині тривають переговори з нової посиленої угоди між Україною та ЄС.

Проект «Підтримка у виконанні Угоди про партнерство та співробітництво» розпочався 15 вересня 2007 року і триватиме до 31 грудня 2009-го. Завданням його є надання Україні підтримки, зокрема у фун-

кціонуванні створених у рамках УПС спільних органів, удосконаленні системи моніторингу виконання угоди та Плану дій Україна–ЄС (саме вона згодом застосовуватиметь-

ся для відстеження виконання нової посиленої угоди, що замінить УПС), сприянні забезпеченню партнерських стосунків України з Європейським Союзом. □

ВІДКРИТО ПУНКТИ ТИМЧАСОВОГО УТРИМАННЯ МІГРАНТІВ

У червні Державна прикордонна служба України в партнерстві з Представництвом Єврокомісії відкрила два пункти тимчасового утримання мігрантів — «Щацьк» у Волинській області та «Малнів» на Львівщині.

На фото (зліва направо): аташе ЄС Бернгард Богенспергер, голова Щацької райради Ольга Сахарук та керівник Північного регіонального директорату Державної прикордонної служби Олег Валків відкривають центр «Щацьк».

У центрах нові меблі та комп'ютерне обладнання. Для персоналу було проведено ґрунтовне навчання, спрямоване на захист прав мігрантів відповідно до стандартів Євросоюзу.

Ця діяльність провадилася в рамках Програми зміцнення потенціалу у сфері управління міграційними процесами (СВММР фази I та II), яку фінансує Європейський Союз та реалізує Міжнародна організація з міграції (МОМ). Європейська Комісія виділила на неї 7,2 млн євро.

Допомагаючи Україні запровадити встановлені європейськими інституціями стандарти дотримання прав людини, МОМ разом із партнерами видала посібник рекомендацій та зразків найкращих практик у цій сфері. Він покликаний підвищити прозорість системи та її моніторинг. Значну увагу приділено особистій безпеці мігрантів, їхньому доступу до юридичних послуг, послуг недержавних організацій та перекладачів, вимогам до стану здоров'я, харчування та гігієни, створенню можливостей для волонтерської роботи.

Спільні зусилля України та Єврокомісії вже допомогли реформувати Державну прикордонну службу. До 2015 року вона має стати сучасною структурою, яка відповідатиме стандартам прикордонного управління ЄС. □

БАГАТОЛИКА РАДА

Рада Євросоюзу — це його головний орган.

Якщо спростити, то вона є зібранням усіх країн-членів, які обговорюють там ті чи інші питання й шляхом голосування вирішують їхню долю.

ОДНАК РАДА ЄС — ЦЕ СТРУКТУРА БАГАТОЛИКА. Існує дев'ять її конфігурацій: Рада з загальних питань та зовнішніх зносин; Рада з питань економіки й фінансів; Рада з питань юстиції та внутрішніх справ; Рада з питань зайнятості, соціальної політики, охорони здоров'я та захисту споживачів; Рада з питань конкуренції; Рада з питань транспорту, телекомунікацій та енергетики; Рада з питань сільського господарства та рибальства; Рада з питань довкілля; Рада з питань освіти, молоді та культури. Отже, ця інституція складається з дев'яти частин, залишаючись при цьому цілісним органом Євросоюзу.

Рада має шість основних функцій. Вона ухвалює закони ЄС — самостійно або, у певних сферах, разом з Європейським Парламентом. Координує спільну економічну політику країн-членів. Рада укладає міжнародні угоди між ЄС та третіми країнами чи організаціями. Схвалює разом з Європарламентом бюджет ЄС. Розробляє Спільну зовнішню й безпекову політику і координує співпрацю між національними судами та силами поліції у кримінальних справах.

Міністри в рамках тієї чи іншої конфігурації Ради збираються на регулярні формальні та неформальні зустрічі. А безперервний процес роботи інституції забезпечує Постійний комітет представників — кожна країна — член ЄС має в Брюсселі представництво, яке репрезентує й захищає національні інтереси цієї країни. Голова представництва — офіційно «постійний представник» — є

фактично послом держави в Євросоюзі. Постійні представники зустрічаються щотижня у Постійному комітеті представників. До його обов'язків входить підготовка діяльності Ради — за винятком питань сільського господарства, якими опікується спеціальний комітет. Є також і низка робочих груп, які складаються з офіційних представників від національних урядів — вони працюють разом з Постійним комітетом представників.

Головують в Раді ЄС країни-члени за чергою і протягом півроку. Скажімо, з 1 липня це робить Франція, з 1 січня 2009 — Чехія, після неї — Швеція. Президентство має організаційні функції та формування порядку денного. Зазвичай кожна головує країна визначає пріоритети свого президентства — тобто теми, над якими посилено працювати-ме протягом свого президентства.

Рада ЄС має ще й генеральний секретаріат, який також забезпечує безперервну діяльність інституції на всіх рівнях. Генеральним секретарем ЄС, а також Високим представником з питань спільної зовнішньої та безпекової політики є Хав'єр Солана.

Рішення в Раді ухвалюють голосуванням. Тому дуже чутливим для країн-членів є його модель. Кожна країна має в Раді певну кількість голосів — відповідно до її чисельності. А найтипівішою процедурою є голосування кваліфікованою більшістю. Це коли законопроект схвалюють більшість держав-членів, але водночас відсоток поданих за нього голосів становить 73,4% від усієї їхньої кількості — 255. Водночас ці голоси мають представляти щонайменше 62% від усього населення Євросоюзу.

Але часто результативне голосування в Раді ЄС вимагає одностайності: у разі, коли йдеться про такі питання як спільна зовнішня та безпекова політика, оподаткування, надання притулку, міграційна політика. Тобто у таких сферах кожна країна ЄС має право вето.

Модернізація системи голосування в Раді ЄС є одним із найнагальніших для Союзу питань. Адже зараз працює та ж схема, що і до 2004 року — початку розширення ЄС на схід та південь. Зрозуміло, що коли в ЄС 27 країн, а він працює за правилами, встановленими колись для 15 держав, то ухвалювати рішення дуже важко. Лісабонська угода якраз і має на меті змінити систему управління Союзом з урахуванням приєднання до нього нових країн-членів і майбутнього розширення. У цьому документі є поняття подвійної більшості — рішення вважається ухваленим, якщо за нього проголосували 55% голосів у Раді, які еквівалентні 65% населення Євросоюзу. ■

Розподіл голосів у Раді ЄС

Німеччина, Франція, Італія, Велика Британія	29
Іспанія та Польща	27
Румунія	14
Нідерланди	13
Бельгія, Чехія, Греція, Угорщина, Португалія	12
Болгарія, Австрія, Швеція	10
Данія, Ірландія, Литва, Словаччина і Фінляндія	7
Кіпр, Естонія, Латвія, Люксембург і Словенія	4
Мальта	3
Усього	345

ЯК БРЮССЕЛЬ БОРЕТЬСЯ З КАРТЕЛЯМИ

У червні Європейська Комісія покарала на суму 79 млн 70 тис. євро чотири групи компаній за домовленості щодо обсягів продаж і цінової політики щодо хлорату соди — окислювальної речовини, яку використовують у паперовій промисловості.

Ці підприємства порушили заборону на картельні змови і обмежувальні бізнесові практики, яку містить Угода про ЄС. У період між 1994 та 2000 роками вони фіксували ціни й розподіляли між собою ринок.

ЦЕ — ОДИН З ПРИКЛАДІВ ТОГО, ЯК ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ ВИКОНУЄ ОДНУ ЗІ СВОЇХ ФУНКЦІЙ: СТЕЖИТЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ У ЄВРОСОЮЗІ ПРАВИЛ ЧЕСНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ, ЯКИЙ ЗАГРОЖУЮТЬ ТАКІ ОТ КАРТЕЛІ.

Що ж в ЄС вважається картелем? Це незаконна секретна змова між компаніями, які працюють в одному секторі. Метою є встановити вигідні для них ціни, обмежити поставки товару й поділити ринок. Такі угоди можуть мати багато різних форм, але завжди стосуються відпускних цін, обмежень продажів або виробництва, поділу географічних ринків збуту.

Це дозволяє учасникам картелю встановлювати вищі ціни, не прагнути покращення якості продукції або пошуку ефективніших способів виробництва. У кінцевому випадку все це відбувається за кошти громадян ЄС — кінцевих споживачів продукції. Вони фактично платять вищі ціни за нижчу якість та менший вибір. До того ж, страждає конкурентність економіки в цілому.

Картельні змови заборонені статтею 81 Угоди про ЄС. Штрафи можуть сягати 10% від усього обороту фірми — учасниці картелю. Всі ці кошти йдуть до бюджету Європейського Союзу — таким чином зменшується навантаження на бюджети країн-членів, відповідно — на платників податків. Справедливість поновлюється.

Єврокомісія накладає штраф після тривалого ретельного розслідування. З картелями бореться окремий підрозділ з 70 осіб у складі Генерального директорату Єврокомісії з питань конкуренції. Існує так звана «програма поблажливості» Європейської Комісії. Вона передбачає, що перша фірма з картелю, яка повідомить Брюссель про змову, не отримує покарання взагалі. Інші фірми, які посліднують її прикладу, можуть отримати «знижки» на штрафи. Така політика вже довела свою ефективність у розкритті картельних змов.

Втім, слово Брюсселя у справах картельних змов не є останнім. Всі рішення Єврокомісії можуть бути оскаржені в Суді першої

інстанції, а потім — в Суді Європейських Співтовариств у Люксембурзі. Ці дві інстанції мають повне право суттєво змінювати вирок

Брюсселя — скасувати рішення в цілому або його частину, зменшити або збільшити розмір покарання. ❑

Випадки найбільших покарань, накладених Єврокомісією на учасників картельних змов

Компанія	Штраф (євро)	Рік
ThyssenKrupp	479 669 850	2007
Hoffmann-La Roche AG	462 000 000	2001
Siemens AG	396 562 500	2007
ENI SpA	272 250 000	2006
Lafarge SA	249 600 000	2002
BASF AG	236 845 000	2001
Otis	224 932 950	2007
Heineken	219 275 000	2007
Arkema	219 131 250	2006
Solvay	167 062 000	2006

За секторами економіки

	Рік	Штрафи (євро)
Підйомники та ескалатори	2007	992 312 200
Вітаміни	2001	790 505 000
Газові перемикальні механізми	2007	750 512 500
Синтетичний каучук	2006	519 050 000
Пласке скло	2007	486 900 000
Суха штукатурка	2002	478 320 000
Перекис водню	2006	388 128 000
Акрилове скло	2006	344 562 500
Галантерея (блискавки)	2007	328 644 000
Мідні фітінги	2006	314 760 000

ІРЛАНДЦІ СКАЗАЛИ «НІ» ЛІСАБОНСЬКІЙ УГОДІ

Громадяни Ірландії сказали на референдумі «ні» Лісабонській угоді ЄС.
Проти висловилися 53,4%, за — 46,6%.

— Як прихильник Лісабонської угоди, Європейська Комісія сподівалася на інший результат, — заявив одразу після оприлюднення цих даних Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу. — Однак ми поважаємо результат референдуму. Я тільки-но поговорив з прем'єр-міністром Ірландії Брайаном Коуеном. Він чітко сказав, що це голосування не треба розглядати як голосування проти ЄС. Насправді обидві сторони кампанії наголошували на перевагах, які дає членство в Союзі для Ірландії. Я впев-

нений, що вона залишається відданою побудові міцної Європи і грає повну й активну участь в ЄС.

Угоду, наголосив Жозе Мануель Баррозу, було підписано всіма країнами-членами — отже, і вихід із ситуації, що склалася, є спільною відповідальністю всіх.

— «Ні» на референдумі в Ірландії не вирішить проблем, які покликана вирішити Лісабонська угода, — наголосив він. — Європейська Комісія сподівається, що процес її ратифікації іншими країнами-членами трива-

тиме. Водночас інституції ЄС та країни-члени мають продовжувати роботу над такими питаннями як економічне зростання й зайнятість, соціальне зближення, енергетична безпека, зміни клімату та боротьба з інфляцією. Спільні дії в рамках ЄС залишаються кращим способом подолання викликів, які зачіпають сьогодні європейців.

Лісабонську угоду було підписано в столиці Португалії 13 грудня минулого року. Це новий базовий документ, який визначає принципи функціонування розширеного Союзу. Зокрема, збільшується кількість сфер, рішення щодо яких ухвалюватимуть у Раді ЄС не консенсусом, а через нову систему голосування під назвою «подвійна більшість». Угодою передбачено запровадження посади Президента Європейської Ради, якого мають обирати на два з половиною роки і який представлятиме Союз на зовнішній арені. Верховному представнику з питань спільної зовнішньої та безпекової політики документ надає фактично повноваження міністра закордонних справ. Передбачено скорочення кількості комісарів Євросоюзу — зараз кожна з країн-членів має по одному. Угода посилює роль Європейського Парламенту, водночас він скорочується з нинішніх 785 до 750 депутатів. Тобто угода покликана спростити механізм управління в ЄС і зробити максимально ефективним процес прийняття рішень.

Станом на середину червня Лісабонську угоду ратифікували дев'ятнадцять країн Євросоюзу. □

ВЕЛИКИЙ БІЗНЕС ХОЧЕ МІЦНОГО ЄС Керівники

промислових гігантів Європи сходяться на думці, що ненабуття чинності Лісабонською угодою буде негативним для європейського бізнесу. Це послабить Європейський Союз на міжнародній арені — у стосунках з Близьким Сходом, Росією та азійськими країнами.

— Я абсолютно розчарований рішенням ірландців, — каже Вольфганг Руттенсторфер, виконавчий директор австрійської нафтогазової компанії OMV. — Це буде погано, якщо німці чи італійці вирішуватимуть енергетичні питання безпосередньо з Росією, Казахстаном чи іншими державами. Краще було б мати єдину європейську позицію і європейські відносини з цими країнами.

Глава «Сіменса» Петер Лошер зауважує, що нератифікація угоди всіма країнами-членами негативно позначиться не на якійсь конкретній галузі, а на бізнесі загалом.

— Я хотів би бачити міцний ЄС, — каже він. — Угода є фундаментальною. Але побачимо, який буде вихід з цієї ситуації.

Керівник «Адідасу» Гербер Гайнер вважає так:

— Це справді пригальмує ЄС. Я не думаю, що це його вб'є, але ми як компанія і, я впевнений, бізнесмени в усій Європі, однозначно прагнемо міцного євро, спільного європейського ринку. А нинішня ситуація не є такою, що сприяє цьому процесу. Він додав, що ослаблення ЄС може ослабити європейський бізнес у конкуренції з американським і азійськими ринками, або з Китаєм у майбутньому. □

У ЦЕНТРІ УВАГИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РАДИ БУЛИ ЦІНИ НА ПАЛЬНЕ ТА ПРОДУКТИ

Лідери країн — членів Євросоюзу зібралися на Європейську Раду в досить драматичний для організації час: за тиждень після референдуму з ухвалення Лісабонської угоди в Ірландії. Зрозуміло, уся Європа чекала, якими будуть рішення та оцінки саміту.

Однак однозначних рішень чи оцінок у Брюсселі не було, і воно зрозуміло — це не той випадок, коли слід кувати залізо, поки воно гаряче. Лідери ЄС обговорили ситуацію, ґрунтуючись на доповіді прем'єр-міністра Ірландії Брайана Коена. Вони дійшли згоди, що для аналізу стану справ треба більше часу, і вирішили повернутися до цього питання на наступній Європейській Раді — 15 жовтня.

Поки що глави держав і урядів країн ЄС констатували, що парламенти 19 держав Союзу вже ратифікували угоду й в інших країнах процес триває. Вони також наголосили, що зараз для ЄС важливо продовжувати бути успішним в усіх сферах, які турбують його громадян.

Отже, не дивно, що в центрі уваги Європейської Ради були питання подорожчання продуктів харчування й енергетичних ресурсів. Лідери ЄС констатували, що Союз уже розпочав боротьбу з цим шляхом інтервенцій із резервів на ринок, зменшення відшкодування експортерам, збільшення квот на виробництво молока та призупинення імпорти зборів на зернові. У майбутньому дуже важливим буде подальше покращення ринкової орієнтації сільськогосподарської продукції, щоб виробництво швидше відповіда-

На фото (зліва направо): постійний представник Кіпру при ЄС Ніколас Еміліу, міністр закордонних справ Кіпру Маркос Кипріану, міністр закордонних справ Данії Пер Стіг Моллер, глави МЗС Італії та Словенії Франко Фраттіні та Дімітрій Рупель, міністр закордонних справ Словаччини Ян Кубіш.

ло на сигнали ринку й краще забезпечувало адекватне постачання продукції. Особливо це важливо в контексті триваючого перегляду Спільної сільськогосподарської політики. Більше того, поширення інновацій, досліджень та розвитку в аграрному секторі може допомогти покращити його енергоефективність, продуктивність та здатність пристосовуватися до кліматичних змін.

Багато говорили лідери ЄС і про біопаливо. Усі зійшлися на тому, що більшу увагу слід приділяти дружнім до довкілля підходам, установленню критеріїв для продукції першої генерації біопалива й розвитку другої генерації — коли пальне має вироблятися з відходів. Водночас слід ретельно проаналізувати вплив збільшення виробництва біопалива на продукцію сільського господарства, можливі соціальні наслідки.

Лідери ЄС висловили також стурбованість триваючим зростанням цін на газ і нафту та економічними й соціальними наслідками цього. Недавній різкий злет світових цін на енергоресурси, вважають вони, підкреслює

потребу енергоефективності, заощадження енергії через диверсифікацію джерел енергопостачання в ЄС, ширше використання поновлюваної енергетики, запровадження нових технологій. Концепція швидкого прискотування до кліматичних змін і енергетичний пакет зараз перебувають на стадії підготовки й покликані допомогти у вирішенні багатьох із нинішніх проблем. Також ЄС має швидко проаналізувати інші питання, включаючи конкурентність та прозорість енергетичних ринків, модернізацію транспортної системи. Європейська Рада запропонувала Франції як головуючій у ЄС у другому півріччі разом з Єврокомісією подумати над вжиттям заходів, які б пом'якшили вплив збільшення цін на газ і нафту.

Лідери ЄС також зазначили, що на міжнародному рівні Союз уже надає харчову та гуманітарну допомогу для країн, що розвиваються, і виступає за більш скоординовану відповідь на харчову кризу з боку ООН, міжнародних фінансових інституцій та в рамках «Великої вісімки». □

ПРЕЗИДЕНТ ЄВРОПАРЛАМЕНТУ ПРИВІТАВ ПОЗИЦІЮ ЛІДЕРІВ ЄС

Президент Європейського Парламенту Ганс-Герт Поттерінг привітав політичний сигнал, даний Європейською Радою щодо майбутнього Лісабонської угоди: процес її ратифікації має тривати.

— Зараз ірландський уряд повинен проаналізувати результати референдуму, — заявив він. — Я сподіваюся, що на наступному саміті в жовтні стане можливим зробити конкретні пропозиції й визначити можливі часові рамки вирішення питання. Метою є, щоб Лісабонська угода набула чинності до виборів до Європейського Парламенту, які відбудуться в червні 2009 року.

ЄВРОСОЮЗ ПІДТВЕРДЖУЄ СВОЇ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЩОДО АФГАНІСТАНУ

У червні в Парижі відбулася міжнародна конференція з надання підтримки Афганістану, на яку з'їхалося 85 делегацій від різних країн та міжнародних організацій. Метою форуму було підтвердити довготермінові зобов'язання міжнародного співтовариства перед цією країною.

Європейську Комісію представляла Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин і Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер.

— Лише співробітництво з соціального, економічного та інфраструктурного розвитку Афганістану дає йому багато вигоди, веде до покращення стандартів життя більшості громадян, — заявила вона. — Важливо не втратити орієнтири для нашої спільної мети: поліпшити умови для пересічних громадян, водночас забезпечивши стабільну реконструкцію країни та роль у цьому самих афганців. Проблеми Афганістану не можна вирі-

шити без міцнішого урядування й поваги до верховенства права. Це залишається одним із ключових пріоритетів на найближчі роки.

Комісар також запевнила, що ЄС дотримується зобов'язань щодо Афганістану, взятих на себе раніше. Після падіння режиму талібів 2002 року країна отримала допомогу від Союзу на суму 1 млрд євро. Новий пакет обсягом 610 мільйонів на період 2007–2010 років — ще одне свідчення відданості Єврокомісії політичним та економічним реформам у Афганістані.

2006 року міжнародне співтовариство ук-

лало Угоду з Афганістаном, яка зараз залишається фундаментом для партнерства. Всі сторони цього документа зобов'язуються докладати зусиль для побудови у країні державних інституцій та досягнення її економічного зростання. Угода розрахована на період до кінця 2010 року. У ній виписано взаємні зобов'язання, детальні віхи та часовий розпис для чотирьох найважливіших сфер: безпеки; урядування, верховенства права і прав людини; економічного та соціального розвитку; боротьби з наркоторгівлею. ■

НА САМІТІ ЄС—США ОБГОВОРЮВАЛИ ПИТАННЯ КОСОВО, ЗМІН КЛІМАТУ, ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ВІЗ

У словенському містечку Брдо відбувся саміт Євросоюз—США. Було обговорено весь спектр регіональних і глобальних питань, в яких сторони намагаються діяти як партнери.

Це такі питання як допомога розвитку Косово, просування започаткованих торік в Ананполісі мирних близькосхідних ініціатив, підготовка широкої угоди щодо боротьби зі змінами клімату на час після 2012 року. Також говорили про спільні зусилля щодо розвитку енергоощадливості та енергетичної безпеки через диверсифікацію джерел енергопос-

тачання, розвиток дружніх до довкілля нових форм енергії. Євросоюз також попросив США швидше виконувати свої зобов'язання щодо включення більшої кількості країн — членів ЄС до списку держав, громадянам яких не потрібно для в'їзду в Штати візи.

— Протягом останніх п'яти років партнерство між ЄС та США довело, що воно

може давати трансатлантичні відповіді на великі виклики сьогодення, — заявив Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу. — Для нас дуже важливо співпрацювати з США у питанні змін клімату. Нинішнє зростання цін на нафту та продукти також показують важливість співробітництва ЄС та США на глобальному рівні. ■

Торгівля товарами між ЄС і США (млн євро)

	Експорт з ЄС		Імпорт в ЄС		Сальдо	
	2000	2007	2000	2007	2000	2007
Усього	238 203	261 338	206 280	180 930	31 923	80 408
Першочергові товари	22 635	32 430	16 491	18 838	6 144	13 593
Харчі й напої	9 229	11 161	6 143	5 860	3 086	5 301
Необроблені матеріали	2 342	3 076	8 105	8 831	-5 763	-5 754
Енергія	11 064	18 193	2 243	4 147	8 821	14 046
Промислові товари	211 392	222 287	183 653	151 622	27 739	70 665
Хімікати	35 279	55 676	26 609	35 693	8 670	19 982
Машини і транспорт	115 311	108 062	116 391	79 018	-1 080	29 044
Інші	60 802	58 549	40 654	36 910	20 148	21 639
Інше	4 176	6 621	6 136	10 471	-1 960	-3 850

РОЗПОЧАТО ПЕРЕГОВОРИ З НОВОЇ УГОДИ З РОСІЄЮ

У червні в Ханті-Мансійську відбувся 21-й саміт ЄС–Росія. Вони проводяться двічі на рік. «Саміт справдив головні очікування щодо взаємних відносин, — йдеться у повідомленні Президентства ЄС. — Лідери з обох сторін привітали початок нової фази у процесі поглиблення стратегічного партнерства, якою став старт переговорів з нової фундаментальної угоди між ЄС та Російською Федерацією».

ПОЧАТОК ЦИХ ПЕРЕМОВИН СПРАВДІ СТАВ ГОЛОВНОЮ ПОДІЄЮ САМІТУ. «Ми, лідери Європейського Союзу та Російської Федерації, сьогодні в Ханті-Мансійську започаткували переговори з нової угоди між ЄС і Росією, яка замінить нинішню Угоду про партнерство і співробітництво, що набула чинності 1 грудня 1997 року. Ми досягли згоди, що нинішня угода залишатиметься в силі до набуття чинності новою угодою. Ми погодилися, що метою укладення стратегічної угоди, яка забезпечить широкі рамки для відносин ЄС і Росії, є передбачуване майбутнє і допомога в розвитку потенціалу наших відносин. Це має також забезпечувати зміцнення правової бази і юридичних зобов'язань, які покривають всі головні аспекти наших відносин»

Європейський Союз є найбільшим торговим партнером для Росії, тоді як РФ є третім партнером для ЄС після США та Китаю. За період 2000–2007 років обсяги двосторонньої торгівлі потроїлися й досягли торік 233 млрд євро. В 2007 році інвестиції з ЄС–27 до Росії становили 17 млрд євро, або більш ніж вдвічі більше від рівня 2004 року. Російські інвестиції в ЄС становили мільярд євро, що втричі більше ніж в 2004-му.

Для подальшого розвитку торгівлі й інвестицій між ЄС і РФ надзвичайно важливим є продовження інтеграції Росії у світову економіку. Євросоюз під час саміту привітав прогрес, зроблений РФ на шляху до членс-

тва в Світовій організації торгівлі. ЄС висловив сподівання, що до кінця року будуть зняті останні бар'єри на цьому шляху.

На минулому саміті Росію вперше представляв її нинішній Президент Дмитро Медведєв.

— Я побачив декого, з ким, я впевнений, ми можемо працювати в доброму дусі, хто відкритий та розкутий, — так після зустрічі охарактеризував главу РФ Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу. Особливо вітаю останні заяви Президента Медведєва що-

до зміцнення верховенства права й спільної роботи нас як відповідальних членів міжнародного співтовариства.

— Я думаю, що він представник нового покоління і бачить Росію глобальним гравцем, — заявила Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин та Європейської політики суспільства Беніта Ферреро-Вальднер. Вона додала, що новий російський президент «дуже серйозно налаштований на тісніше співробітництво з ЄС». □

СКАСОВАНО САНКЦІЇ ПРОТИ КУБИ

У червні Рада ЄС повністю скасувала санкції проти Куби. Це дозволяє Євросоюзу розпочати повноцінний політичний діалог з цією країною.

— Я дуже задоволений, що ЄС ухвалив таке одностайне рішення. Це позитивний крок для наших стосунків із Кубою, — заявив Комісар ЄС з питань розвитку і гуманітарної допомоги Луї Мішель. — Рішення розчищає шлях до більш відкритого й щирого діалогу між Брюсселем і Гаваною з широкого кола питань, включаючи права людини, довкілля, науку й технології. Тепер ми

можемо очікувати покращення та поглиблення співробітництва у сферах, що становлять спільний інтерес, таких як зміни клімату або допомога на розвиток. Це може бути лише на користь обом сторонам і особливо народу Куби.

Від імені ЄС Луї Мішель вів переговори з кубинським керівництвом. Останній раз він відвідав Кубу у травні цього року —

незабаром після передачі влади в країні від Фіделя Кастро його брату Раулю. Європейська Комісія привітала недавні соціальні реформи на Кубі, включаючи надання людям права на приватну власність, реформу зарплат, сільського господарства і доступ населення до мобільних телефонів. Брюссель заявив, що й надалі заохочуватиме такі кроки Гавани. □

БОСНІЯ І ГЕРЦЕГОВИНА ЗРОБИЛА РИВОК У НАПРЯМКУ ЄС

Дві важливих події для інтеграції в Євросоюз Боснії і Герцеговини сталися в червні. У Люксембурзі відбулася церемонія підписання Угоди про стабілізацію та асоціацію між ЄС та цією країною. А до цього Єврокомісія та БІГ ухвалили Дорожню карту з лібералізації візового режиму.

На фото (зліва направо): голова Ради міністрів Боснії і Герцеговини Нікола Спіріч, Президент БІГ Гаріс Сіладжич, Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Хав'єр Солана, міністр закордонних справ Словенії Дімітрій Рупель.

Процес підготовки Угоди про асоціацію і стабілізацію тривав з 2005 року. Вона націлена на підтримку зусиль щодо посилення демократії та верховенства права у Боснії та Герцеговині, створення умов для забезпечення політичної, економічної та інс-

титутційної стабільності у країні та регіоні. Метою її є також якісний політичний діалог між ЄС та Боснією і Герцеговиною, наближення законодавства країни до норм Союзу, сприяння завершенню переходу країни до ринкової економіки, поступове ство-

рення Зони вільної торгівлі між ЄС та Боснією і Герцеговиною. Окрім Угоди про стабілізацію та асоціацію сторони також підписали тимчасову угоду про торгівлю та пов'язані з нею питання.

Угоди про стабілізацію та асоціацію є рамковими угодами, які ЄС укладає із країнами Західних Балкан. Ці документи створюють передумови для майбутніх переговорів про вступ держави до Союзу. ■

ГРЕЦІЯ І МАКЕДОНІЯ СПЕРЕЧАЮТЬСЯ З ПРИВОДУ НАЗВИ

Міністр закордонних справ головуючої в першому півріччі в ЄС Словенії Дімітрій Рупель заявив, що дату початку переговорів про вступ до ЄС Колишньої Югославської Республіки Македонії ще не визначено. За його словами, це пов'язано з проблемою назви країни.

Сусідня Греція вважає, що назва «Македонія» означає потенційні претензії на однойменну грецьку область. Переговори щодо цього Афін і Скоп'є ведуть уже 17 років. Через невирішеність питання Греція заблокувала вступ Македонії до НАТО, який

мав відбутися на початку квітня на саміті альянсу в Бухаресті.

У червні в Нью-Йорку за посередництва спецпредставника ООН пройшов черговий раунд переговорів між двома країнами. Греція заявляє, що згодна, аби слово «Македонія»

було присутнє в назві сусідньої країни, але щоб супроводжувалося якимось визначенням.

Водночас Республіку Македонія під цією її конституційною назвою визнали близько 120 держав. Проте в ООН вона входить як Колишня Югославська Республіка Македонія. ■

МИТНИЙ СОЮЗ ВІДСВЯТКУВАВ 40-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ

1 липня в ЄС відзначали 40-річчя Європейського Митного союзу. Спеціальне засідання з нагоди цієї дати провів Європейський Парламент. Участь у ньому взяв Комісар ЄС з питань оподаткування й митниці Ласло Ковач.

— Я дуже пишаюся досягненнями Митного союзу — і в плані захисту людей, і щодо полегшення торгівлі, — заявив він. — Пишаюся, як він розвинувся за 40 років. Дякуючи ефективній роботі нашого митного контролю на зовнішніх кордонах, 500 мільйонів громадян Союзу можуть бути впевненими в якості й безпеці продуктів, які є на ринку ЄС. Комісія продовжує наполегливо працювати, щоб зробити роботу митниць швидшою та кращою, модернізувати процес так, щоб митниця відповідала на виклики 21 століття.

У 2007 році митницями країн ЄС було оброблено 183 тисячі митних декларацій — виходить близько шести декларацій за секунду. Понад 43 тисячі фальшивих товарів вилучено на зовнішніх кордонах ЄС. 43% всіх нотифікацій щодо неякісної продукції були передані до систем швидкого оповіщення Євросоюзу з ініціативи митників.

У лютому 2008 року Рада ЄС і Європарламент схвалили Модернізований митний кодекс, який спрощує законодавство і ратифікує митні процедури на користь і споживачів, і торгівців. Він започатковує електронний обмін деклараціями, документами та інформацією.

Митний союз було створено 1968 року шістьма країнами — Бельгією, Францією, Німеччиною, Італією, Люксембургом та Нідерландами. Сталося це навіть на рік раніше, ніж було заплановано Римською угодою, яка започаткувала ЄС.

Союз ґрунтується на чотирьох принципах: немає митних зборів на внутрішніх кордонах між державами; встановлено спільні митні тарифи на імпорту з-за меж ЄС; є спільні вимоги щодо походження продуктів з-за меж ЄС; однакова митна оцінка товарів.

Після створення союзу митне законодавство постійно розвивалося. Найважливіші моменти нинішнього — забезпечити однакові правила щодо всіх товарів незалежно від того, звідки вони імпортується; забезпечити, щоб спільні тарифи застосовувалися в однаковий спосіб на всіх зовнішніх кордонах ЄС; практикувати однаковий підхід щодо платні за зберігання продуктів на складах; полегшити рух товарів у «митному транзиті»; замінити багато різновидів митних документів єдиним. Все це було зібрано разом в Митному кодексі Співтовариства, який ухвалили в 1992 році. □

ПОЛЕГШЕНО ТРАНСКОРДОННУ ТОРГІВЛЮ

Рада ЄС ухвалила новий пакет ініціатив, який допоможе усунути бар'єри для транскордонної торгівлі всередині Союзу і надасть нового стимулу розвитку малих та середніх підприємств.

— Це створить простіші умови для компаній, і передусім малих підприємств, що прагнуть продати свої товари в інших державах — членах ЄС, — заявив Віце-президент Єврокомісії Гюнтер Ферхойген, який відповідає за питання підприємництва та промисловості. Він додав, що новий пакет підвищить рівень споживчої безпеки та поліпшить механізми контролю за тими товарами, що надходять з-за меж Союзу.

Ініціативи передбачають, що базована в одній країні ЄС компанія стикатиметься із

набагато меншими перепонами для торгівлі в іншій країні Союзу. Приміром, якщо товар відповідає технічним нормам країни походження, то для нього не буде бар'єрів у іншій. Якщо ж та чи інша країна Союзу матиме намір вилучити зі своїх ринків товари іноземної компанії, то муситиме безпосередньо звернутися до неї й обґрунтовано пояснити своє рішення.

Для полегшення доступу до ринків інших країн ЄС в усіх державах Союзу буде створено спеціальні контактні пункти щодо

технічних стандартів продукції, завдяки яким будь-яке підприємство зможе дістати достовірну та точну інформацію про технічні правила, чинні в даній країні ЄС.

Лібералізуючи транскордонну торгівлю, держави та інституції ЄС водночас намагаються посилити рівень споживчої безпеки на внутрішньому ринку Союзу. Для цього буде створено нові механізми нагляду за ринком та нові органи оцінки, що стежитимуть за якістю товарів. □

НАСЕЛЕННЯ ЄС ЗРОСЛО, ВАРТІСТЬ ПРАЦІ НАЙБІЛЬША В ДАНІЇ, А ІНФЛЯЦІЯ — В УГОРЩИНІ

НА ПОЧАТКУ ЧЕРВНЯ ЄВРОСТАТ ОПРИЛУДНИВ СВОЄ ЩОРІЧНЕ ВИДАННЯ «ЄВРОПА У ЦИФРАХ», А ТАКОЖ ЧИМАЛО ІНШИХ СТАТИСТИЧНИХ ДАНИХ. ВОНИ БАГАТО В ЧОМУ ХАРАКТЕРИЗУЮТЬ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ ЯК ТАКИЙ І ЙОГО КРАЇНИ-ЧЛЕНИ. ВТІМ, В ДЕЯКІ ДАНІ ВКЛЮЧАЮТЬ КРАЇНИ-КАНДИДАТИ (ТУРЕЧЧИНУ, ХОРВАТІЮ І МАКЕДОНІЮ), А ТАКОЖ ІСЛАНДІЮ, НОРВЕГІЮ ТА ШВЕЙЦАРІЮ, ЯКІ НЕ Є ЧЛЕНАМИ СОЮЗУ.

У цьому числі «Євробюлетеня» ми наводимо дві з поданих у «Європі в цифрах» таблиць, а також кілька таблиць з окремих досліджень Євростату. Навряд чи варто їх коментувати — очевидно, кожен зможе проглянути все це самостійно й зробити висновки.

Чисельність населення станом на 1 січня, в тисячах (включено країни-кандидати на вступ до ЄС, а також Ісландію, Норвегію і Швейцарію)

	1997	2007	Зростання 1997–2007, %
ЄС-27	478 630	495 129	3.4
Бельгія	10 170	10 585	4.1
Болгарія	8 341	7 679	-7.9
Чехія	10 309	10 287	-0.2
Данія	5 275	5 447	3.3
Німеччина	82 012	82 315	0.4
Естонія	1 406	1 342	-4.5
Ірландія	3 655	4 315	18.0
Греція	10 745	11 172	4.0
Іспанія	39 525	44 475	12.5
Франція (вкл. заморські території)	59 726	63 392	6.1
Італія	56 876	59 131	4.0
Кіпр	666	779	16.9
Латвія	2 445	2 281	-6.7
Литва	3 588	3 385	-5.7
Люксембург	417	476	14.2
Угорщина	10 301	10 066	-2.3
Мальта	374	408	9.1
Нідерланди	15 567	16 358	5.1
Австрія	7 965	8 299	4.2
Польща	38 639	38 125	-1.3
Португалія	10 073	10 599	5.2
Румунія	22 582	21 565	-4.5
Словенія	1 987	2 010	1.2
Словаччина	5 379	5 394	0.3
Фінляндія	5 132	5 277	2.8
Швеція	8 844	9 113	3.0
Велика Британія	58 239	60 853	4.5
Хорватія	4 572	4 441	-2.9
Македонія	1 991	2 042	2.5
Туреччина	63 485	73 423	15.7
Ісландія	270	308	14.0
Ліхтенштейн	31	35	12.9
Норвегія	4 393	4 681	6.6
Швейцарія	7 081	7 509	6.0

Ми можемо нагадати кілька подібних цифр щодо України. За даними Держкомстату, інфляція в країні з квітня 2007 по квітень 2008 року становить 30,2%. Найбільше протягом цього періоду зросли ціни на харчові продукти — на 47,2%. Зокрема, соняшникова олія подорожчала на 114%, тобто у 2,1 раза. Фрукти — на 101,5%, овочі — на 89,4%, м'ясо та м'ясопродукти — на 47,36%. Отже, можете порівняти ці дані зі статистикою по Євросоюзу.

В Україні не рахують погодинну оплату праці. Але в 2007 році середня місячна зарплатня була 1 351 грн, тобто приблизно 180 євро. Чисельність населення України на 1 квітня 2008 року становила 46 млн 287 тис. осіб.

Вартість праці

(в євро на годину, дані за 2006 рік;
включено Ісландію та Швейцарію, які не є членами ЄС)

	Середня вартість години праці	Структура вартості праці, в %		
		Частка зарплати	Соціальні виплати, які здійснює роботодавець	Інше
ЄС-27	20.35	:	:	:
Бельгія	31.58	69.2	30.3	0.5
Болгарія	1.65	78.5	20.9	0.7
Чехія	7.14	72.6	26.1	1.3
Данія	31.98	86.7	10.9	2.4
Німеччина	27.70	76.3	23.3	0.4
Естонія	5.50	73.6	25.1	1.3
Ірландія	:	:	:	:
Греція	13.37	78.8	21.7	0.0
Іспанія	15.77	73.4	24.9	1.7
Франція	30.31	67.1	28.6	4.3
Італія	21.39	:	:	:
Кіпр	11.98	84.9	15.1	0.0
Латвія	3.41	78.7	20.6	0.8
Литва	4.21	71.5	28.2	0.3
Люксембург	31.98	83.9	15.2	0.9
Угорщина	6.34	69.1	26.9	4.0
Мальта	8.69	93.1	6.9	0.0
Нідерланди	27.41	76.9	21.0	2.1
Австрія	26.67	73.2	24.0	2.8
Польща	6.03	80.2	16.6	3.3
Португалія	10.97	77.5	21.2	1.3
Румунія	2.68	72.1	26.1	1.8
Словенія	11.29	82.6	13.4	4.0
Словаччина	5.33	75.0	24.1	0.9
Фінляндія	27.39	78.0	20.8	1.2
Швеція	32.16	66.2	30.6	3.3
Велика Британія	24.47	79.2	18.4	2.5
Ісландія	32.37	83.6	16.4	0.0
Швейцарія	33.81	83.5	14.9	1.6

Інфляція в Євросоюзі (квітень 2007 — квітень 2008)

	Загальний рівень інфляції (%)	Показник інфляції по продуктах харчування (%)
ЄС-27	3.6	7.1
Зона євро	2.5	6.2
Бельгія	4.9	6.1
Болгарія	4.5	25.4
Чехія	4.7	9.9
Данія	5.4	7.5
Німеччина	2.8	6.4
Естонія	9.1	18.3
Ірландія	1.7	8.4
Греція	0.7	7.0
Іспанія	3.2	6.8
Франція	1.1	5.5
Італія	2.8	5.9
Кіпр	6.7	5.8
Латвія	12.5	21.7
Литва	10.2	18.1
Люксембург	2.9	6.3
Угорщина	13.4	14.8
Мальта	0.3	9.7
Нідерланди	1.3	5.4
Австрія	4.3	7.6
Польща	4.6	6.8
Португалія	3.6	3.2
Румунія	-0.3	12.4
Словенія	6.4	12.2
Словаччина	4.3	7.9
Фінляндія	3.0	6.4
Швеція	3.0	6.8
Велика Британія	6.0	7.2

Рівень інфляції для окремих видів продуктів харчування, %

	Харчові продукти в цілому	Хліб та борошняні вироби	М'ясо	Молоко, сир і яйця	Олія і жири	Фрукти	Овочі	Цукор, джеми і шоколад	Риба і морепродукти	Інші продукти
ЄС-27	7.1	10.7	4.1	14.9	13.2	10.7	-1.2	4.2	3.3	4.2
Зона євро	6.2	9.2	3.6	14.4	8.3	8.2	-2.0	4.1	3.1	3.9
Бельгія	6.1	11.5	3.1	16.9	13.4	9.3	-9.7	2.8	7.0	6.9
Болгарія	25.4	38.4	11.0	25.9	85.8	45.7	15.8	6.2	7.2	11.9
Чехія	9.9	23.5	5.7	19.3	18.0	11.8	-17.3	6.6	5.7	7.2
Данія	7.5	12.1	3.2	15.2	21.6	7.1	0.8	6.3	4.2	4.6
Німеччина	6.4	8.4	2.6	21.6	18.2	7.0	-7.7	6.0	1.9	3.8
Естонія	18.3	25.6	12.3	35.4	30.7	30.0	-0.5	11.9	4.4	8.5
Ірландія	8.4	11.9	5.7	22.2	14.9	2.0	1.1	9.7	3.8	5.1
Греція	7.0	14.8	2.6	8.1	5.8	11.4	6.0	4.4	4.1	4.1
Іспанія	6.8	10.1	3.5	16.6	2.9	10.1	1.9	3.8	2.1	8.0
Франція	5.5	6.6	4.7	11.1	10.3	8.8	-3.1	4.8	3.6	3.8
Італія	5.9	10.7	3.7	8.6	3.6	6.2	3.3	2.1	3.7	3.1
Кіпр	5.8	11.4	2.2	3.4	5.3	22.7	1.3	-2.4	-0.3	0.9
Латвія	21.7	31.9	16.1	34.3	34.4	36.8	-4.2	11.2	9.8	17.2
Литва	18.1	26.6	19.1	24.1	32.3	32.9	-6.0	5.9	7.0	11.9
Люксембург	6.3	8.2	5.6	14.0	10.9	6.7	-2.3	3.7	-0.7	4.1
Угорщина	14.8	21.6	8.4	21.3	30.0	38.6	-5.9	1.6	6.8	8.5
Мальта	9.7	10.9	3.6	14.2	15.8	15.4	13.8	1.6	7.0	1.9
Нідерланди	5.4	6.3	1.7	16.4	12.7	9.0	0.7	2.0	3.5	0.1
Австрія	7.6	11.0	4.5	16.1	14.4	7.6	-1.3	4.7	6.1	3.1
Польща	6.8	13.0	4.6	14.6	14.2	27.7	-13.5	-0.4	2.9	5.1
Португалія	3.2	9.2	0.7	14.1	11.1	5.8	-17.0	1.9	3.3	1.6
Румунія	12.4	12.3	2.9	11.4	50.2	24.1	22.7	2.0	2.5	3.2
Словенія	12.2	16.9	9.2	32.8	37.5	15.2	-14.2	4.6	9.8	8.7
Словаччина	7.9	19.4	4.5	14.5	22.8	21.0	-12.9	-1.1	2.5	8.1
Фінляндія	6.4	8.3	6.7	11.3	10.7	12.8	-7.4	5.2	3.5	3.7
Швеція	6.8	11.8	6.3	10.9	9.2	15.1	-4.5	3.6	3.3	3.2
Велика Британія	7.2	8.5	4.1	15.7	15.8	7.4	3.8	6.2	4.6	2.3

«ЕРА ДЕШЕВОЇ ЕНЕРГІЇ ЗАВЕРШИЛАСЯ» Комісар ЄС

з питань енергетики Андрес Пісбалгс виступив 18 червня в Європейському Парламенті з промовою, яка стосувалася різкого збільшення цін на нафту, впливу цього на Євросоюз і можливих дій з подолання негативного впливу. Пропонуємо цей виступ із незначними скороченнями.

Пані та панове!

Минулого тижня ціни на сиру нафту встановили ще один рекорд, сягнувши позначки 139 доларів за барель. Протягом останніх трьох років вони зросли більш як втричі. Якщо врахувати, що нафта займає 37% в загальному енергоспоживанні ЄС, то легко зрозуміти нинішній і потенційний вплив цього на економіку й людей. Маємо, до того ж, постійне зменшення власного виробництва з кінця 1990-х і постійне збільшення імпорту. Отже, наша нафтова залежність залишається високою.

Це напряму зачіпає людей і бізнес. Високі ціни на нафту провокують дорожнечу. «Внезок» енергетичного фактору в збільшення загального індексу інфляції в четвертому кварталі 2007 року становив 0,8% у зоні євро. Це означає прямий та очевидний вплив на домогосподарства й певні сектори економіки.

Збільшення цін на моторне й побутове паливо між квітнем 2007-го і квітнем 2008-го набагато перевищило середній рівень інфляції. Ціни на паливо для транспорту зросли в середньому на 12,7%, тоді як середня інфляція становить 3,6%.

Можливо, ви пам'ятаєте, що у вересні 2005 року я говорив тут, у Європарламенті, про збільшення цін на нафту і презентував план із п'яти пунктів. Відтоді були висунуті й інші пропозиції щодо енергетичної ефективності, викидів CO₂ автомобілями, якості пального і особливо щодо поновлювальних джерел енергії. В результаті ми можемо очікувати поступового зменшення спо-

живання нафти в ЄС наступними роками і започаткування ефективного, часто працюючого на поновлювальній енергії транспорту.

Ще багато чого має бути зроблено, але все це забезпечує добру базу для розвитку наших підходів, які можуть дати відповідь на нинішні величезні виклики. Факт, що ціни на нафту продовжили своє зростання, не означає невдачі нашої політики. Переконали, що без наших амбітних кліматичних та енергетичних цілей ситуація була б набагато важчою. Але останні події доводять, що слід зміцнити зусилля.

Ера дешевої нафти й дешевої енергії загалом завершується. Зростають світові енергетичні потреби. Міжнародне енергетичне агентство припускає, що вони можуть збільшитися на понад 50% до 2030 року.

З іншого боку, далеко неясно, чи буде видобуток нафти таким, що задовольнить світові потреби — хоча експерти й кажуть, що геологічно ресурсів для наступних 40–50 років достатньо. Але багато залежатиме, чи матимуть країни-виробники можливості й бажання збільшувати виробництво, щоб задовольнити зростаючі світові потреби.

Отже, настає час, коли заради майбутніх поколінь ми повинні рухатися до чистих, безвуглецевих енергетичних ресурсів. Виклик, який стоїть перед нами, вимагає погляду в далеку перспективу. Але дозвольте мені спочатку розповісти про короткотермінові кроки для пом'якшення впливу нинішнього зростання нафтових цін на споживачів.

Вплив на найбільш вразливі групи може бути пом'якшений у короткий час і де потрібно через соціальні заходи. Така підтримка найбідніших верств може бути виправдана й необхідна, але водночас треба готуватися до ще вищих цін на нафту. Зокрема, маємо бути дуже уважними щодо зміни режиму нафтового оподаткування. Досвід свідчить, що такі заходи може з багатьох точок зору приваблювати, але насправді лише подовжують перехідний період щодо адаптації до вищих цін на нафту. Тому важливо допомогти лише там, де це вкрай необхідно.

З точки зору подальшого розвитку довготермінового підходу ЄС щодо відповіді на енергетичні виклики, наша нинішня політика бачиться передовою у світі. Комісія завжди наполягала, що її недавній кліматичний та енергетичний пакет ініціатив поєднує цілі збереження довкілля, безпеки постачання й конкурентності. Хотів би ще раз сказати про найважливіші елементи цієї політики, які або вже затверджені, або перебувають на розгляді Європарламенту.

Це проект директиви, яка передбачає 20% поновлювальної енергії в нашому загальному споживанні до 2020 року і збільшення споживання безпечних для довкілля видів енергії в транспортному секторі. Це запровадження нових правил для поширення та зміцнення Системи торгівлі викидами, щоб забезпечити зменшення на 20% викидів парникових газів до 2020 року. Це й пропозиції щодо зменшення викидів CO₂ від автомобілів і Директива з якості пального, яка б зобов'язала постачальників нафти поступово зменшувати CO₂ в їхній продукції. Зрештою, найважливіше — План дій з енергоефективності, який стосується всіх секторів на всіх рівнях.

Усе це є добрим стартом, але маємо робити більше. Тому Європейська Комісія продовжує працювати на міжнародному рівні, вести діалог з головними виробниками й споживачами нафти. Ми ретельно стежимо за роботою ринку бензину й нафти в ЄС та даємо рекомендації щодо можливих подальших дій. Очолюємо зусилля щодо збільшення енергоефективності.

Зрештою, кілька слів про біопаливо. У проекті Директиви з поновлювальних видів енергії ми втілили зобов'язання Європейської Ради забезпечити, що до 2020 року 10% споживання пального транспортом буде від поновлювальних джерел. Я переконаний, що ЄС може й повинен виробляти біопаливо, яке він використовує в дружній для довкілля й відповідальний спосіб, не зачіпаючи світового виробництва продовольчих продуктів. ■

ЄВРОКОМІСІЯ ПРОГНОЗУЄ ЗБЕРЕЖЕННЯ ВИСОКИХ ЦІН НА НАФТУ

У червні Колегія Європейської Комісії обговорила ситуацію з різким збільшенням цін на нафту на світових ринках. Комісари зробили висновки й висунули пропозиції, які подали на розгляд червневої Європейської Ради.

— Підвищення цін на паливе обмежує купівельну спроможність усіх громадян ЄС, особливо впливаючи на родини з низьким рівнем статків, — заявив Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу. — Упевнений, що через структурну відповідь на рівні ЄС, можливо скомбіновану з ціллювою соціальною політикою країн-членів, ми можемо подолати виклик. Головним елементом нашого підходу є цілковита імплементація пропозицій Комісії щодо енергетики й кліматичних змін, включаючи збільшення енергетичної диверсифікації, безпеки енергопостачання та енергетичної ефективності. Нам треба заощаджувати енергію і урізноманітнити джерела енергопостачання. Якщо діятимемо рішуче, то зможемо зменшити вразливість наших громадян і бізнесу, підтримати належний рівень якості життя й конкурентності.

У розповсюдженому Єврокомісією прес-релізі за результатами засідання її Колегії зазначено, що протягом останніх місяців нафтові ціни досягли найвищого рівня від кінця

1970-х. Комісари проаналізували причини, що за цим стоять. Висновок такий: нинішня хвиля цінового зростання є в дуже великій мірі результатом значних структурних змін у постачанні нафти та зростаючої потреби світового ринку, особливо з боку Індії та Китаю. Є й тимчасові фактори: певні проблеми з деякими трубопроводами й потужностями для видобутку нафти, послабшання курсу долара, фінансові впливання на ринок житла в США, які оцінюються в 70 млрд доларів в першому кварталі 2008 року.

Єврокомісія наголошує, що глобальні потреби світової економіки у нафті в 2030 році можуть бути на 50% більшими, ніж у 2007-му. І якщо ЄС не імплементуватиме належним чином узгоджену раніше Європейською Радою енергетичну політику, Союз змушений буде вирішувати свої енергетичні потреби за рахунок твердого палива. А це означатиме збільшення його імпорту — залежність ЄС може зрости на 14% і сягнути 67% в 2030-му.

Комісія також зауважує, що енергетичні й харчові витрати становлять відповідно 10% і 20% від витрат господарств. Збільшення цін на нафту призводить до інфляції в ЄС. «Внесок» енергетичної інфляції в загальне подорожчання становив у четвертому кварталі 2007 року 0,8% в зоні євро. Це — прямий вплив на бюджет гро-

мадян усього Союзу. Причому рівень збільшення цін на рідке паливе для побутових цілей між квітнем 2007 і квітнем 2008 набагато перевищив загальний рівень інфляції за той самий період — ціни тут зросли на 32,5%, тоді як загальний рівень інфляції становив 3,6%.

На переконання Брюсселя, відповідь Євросоюзу на зростання цін на нафту має виходити з того факту, що, найімовірніше, вони залишатимуться високими у середньостроковій та довгостроковій перспективах. А це потребує структурних коректив, а також негайних кроків для пом'якшення впливу цього подорожчання на найвразливіші групи населення. Головне — ЄС повинен стати ефективнішим у використанні енергії і менш залежним від твердого палива. Колегія Єврокомісії запропонувала низку термінових, середньострокових та довгострокових пропозицій Європейській Раді.

Зокрема, на думку Єврокомісії лідери країн ЄС мають підтвердити свою рішучість до ухвалення зобов'язуючих законодавчих актів, які б посприяли досягненню мети Союзу щодо збільшення частки поновлювальної енергії та біопалива і зменшенню викидів у атмосферу парникових газів. Ці заходи мають суттєво покращити енергоефективність та диверсифікацію постачання енергії в ЄС. □

СТВОРЕНО МІЖНАРОДНЕ ПАРТНЕРСТВО ДЛЯ СПІВПРАЦІ У ГАЛУЗІ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ

Міністри країн Великої вісімки, до яких також долучилися Китай, Індія, Північна Корея та Європейський Союз, підтримали ідею Єврокомісії та уклали Міжнародне партнерство для співпраці у галузі енергоефективності.

Декларацію, що відкриває нову ініціативу, було підписано на початку червня під час зустрічі міністрів енергетики Великої вісімки та країн-партнерів, що відбулася в Японії.

За оцінками Комісії, у контексті зростання цін на енергоресурси, підвищення рівня ефективності використання енергії є ключем до безпеки та стабільності постачання енергії, а також конкурентоздатності економіки. А суто національних ініціатив виявляється недостатньо. Тому заснування нового міжнародного партнерства дозволить обмінюватися досвідом та спільно реалізовувати найбільшій проект з енергоефективності.

ЗАПОЧАТКОВАНО ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАКТ З ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я

У Брюсселі відбулася Конференція високого рівня з питань психічного здоров'я. Зібралися міністри, експерти, пацієнти, медики, дослідники. Вони узгоджували майбутні спільні дії.

Було започатковано Європейський пакт з психічного здоров'я і визначено п'ять сфер, де будуть докладатися зусилля: запобігання суїцидам та депресіям; психічне здоров'я у мо-

лоді та в системі освіти; ментальне здоров'я на робочих місцях; ментальне здоров'я людей старшого віку; протидія тавруванню й соціальному відторгненню.

— Сьогодні ми висловилися щодо руйнівного ефекту, який психічні хвороби мають у суспільстві, — заявила Комісар ЄС з питань охорони здоров'я Андрюлла Вассіліу. — Цей пакт є символом нашої рішучості прийняти виклик і діяти в різних сферах нашої відповідальності — у системі охорони здоров'я, освіті, секторі праці. Ми потребуємо партнерства, тому що психічне здоров'я стосується всіх нас.

У рамках імплементації Європейського пакту з психічного здоров'я передбачено низку спільних заходів на європейському та національному рівнях, серію тематичних конференцій.

Нині країни ЄС відрізняються за своїми підходами щодо розв'язання проблем, пов'язаних із психічним здоров'ям. Різниця й статистика — наприклад, одні країни Союзу перебувають серед світових лідерів за кількістю самогубств, інші мають одні з найнижчих показників. Усього 2006 року в ЄС було зафіксовано 58 тис. суїцидів. Для порівняння: спричинених дорожньо-транспортними пригодами смертей було того ж року 50 тисяч.

Іншою дуже розповсюдженою хворобою є депресія. Щорічно депресивні стани фіксуються в ЄС у 9% дорослих чоловіків і 17% жінок.

У Євросоюзі порахували й збитки, які зазнають країни через психічні захворювання громадян. За даними на 2004 рік — це 235 євро на людину, тобто 118 млрд євро в ЄС-25 та країнах Європейської зони вільної торгівлі. Припускають, що 50% усіх психічних розладів започатковуються в юності. Водночас, зважаючи на старіння населення Євросоюзу, нагальним є запобігання психічним розладам серед людей старшого віку, зокрема надання їм належної соціальної підтримки.

Конференція високого рівня з питань психічного здоров'я та започаткування пакту відбулися після консультацій з Зеленою книгою щодо психічного здоров'я, яку Єврокомісія представила восени 2005 року. Брюссель отримав понад 230 письмових відгуків і пропозицій, включаючи резолюцію Європейського Парламенту. Вони засвідчили велику підтримку збільшенню зусиль ЄС щодо зміцнення психічного здоров'я в Союзі, створенню можливостей для обміну відповідним досвідом і посилення співробітництва. ■

ПРИ ЗАКУПІВЛІ АВТО ДЕРЖОРГАНИ ВРАХОВУВАТИМУТЬ НЕ ЛИШЕ ЦІНУ, А Й ЕКОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ

Комітет з питань охорони навколишнього природного середовища, здоров'я та продовольчої безпеки Європарламенту пропонує зобов'язати громадські адміністрації при закупівлі авто враховувати екологічні критерії. Про це йдеться у схваленому на засіданні комітету проекті доповіді соціаліста Дана Йоргенсена (Данія).

Документ стосується пропозицій Єврокомісії щодо запровадження обов'язкових вимог до державних адміністрацій при проведенні тендерів на закупівлю автомобілів — тобто враховувати не лише

вартість авто, але й екологічні критерії. Водночас депутати під час обговорення внесли кілька змін до пропозицій Єврокомісії. Наприклад, запропонували, аби нові норми набули чинності вже з 1 січня 2010 року — Брюссель пропонував з 2012-го.

При цьому депутати зауважили, що автомобілі, які вже використовуються, зокрема для операційної підтримки чи утримання інфраструктури, а також автомобілі швидкої допомоги, пожежної охорони мають бути виключеними з цієї схеми.

Однак у випадку заміни двигунів на таких авто екологічні критерії повинні враховуватися.

Депутати також запропонували, щоб місцеві, регіональні та національні органи влади, що закуповуватимуть чисті та енергоефективні автомобілі принаймні на 75% від річної потреби, отримали можливість використовувати лейбл «чистий та енергоефективний міський дорожній транспорт».

Європарламентарі також вважають за необхідне запропонувати

Єврокомісії створити Європейський фонд захисту клімату для сприяння закупівлі нових екологічних автомобілів публічними адміністраціями.

Планується, що проект доповіді винеся для голосування в сесійній залі Європарламенту у вересні цього року.

Щорічно державні адміністрації країн — членів ЄС закуповують близько 110 тис. пасажирських автомобілів, 110 тис. малих комерційних авто, 35 тис. вантажівок та 17 тис. автобусів.

ВІЗЬМІТЬ УЧАСТЬ У ВІКТОРИНІ

Шановні читачі! «Євробюлетень» оголошує традиційну вікторину зі знань про Євросоюз. Пропонуємо вам відповісти на десять запитань. Відповіді мають надійти не пізніше 30 серпня до Представництва Єврокомісії в Україні за адресою вул. Круглоуніверситетська, 10, Київ, 01024. На конверті має бути помітка «Конкурс «Євробюлетеня». Десять переможців, які надішлють найповніші відповіді на ці запитання, отримають призи.

1. Скільки членів (комісарів) входить до Єврокомісії?
2. Від чого залежить вага голосу країни у Раді ЄС?
3. Яку офіційну назву мають саміти Євросоюзу?
4. Яка політична група (фракція) Європарламенту є найчисельнішою?
5. Коли відбудуться наступні вибори до Європарламенту?
6. Яка країна приєднається до зони євро з 1 січня 2009 року?
7. Скільки країн входить до Шенгенського візового простору?
8. Скільки офіційних мов у Євросоюзі?
9. Коли було започатковано Європейську політику сусідства?
10. Хто з Комісарів ЄС опікується, серед іншого, відносинами Союзу з Україною?

ГРОМАДЯНИ ДОВІРЯЮТЬ ЄВРОСОЮЗУ

Недавно було оприлюднено чергові дослідження соціологічної служби Єврокомісії — Євробарометру. Опитування проводили навесні цього року.

— Ці результати відбивають нинішні економічні труднощі й засвідчують потребу ЄС в продовженні реалізації його стратегії, націленої на покращення якості щоденного життя людей, — заявила Віце-президент Єврокомісії Марго Валлстром, яка відповідає за інституційні відносини й комунікаційну стратегію. — Однак ми вкотре переконуємося, що рівень довіри до Європейського Союзу є високим.

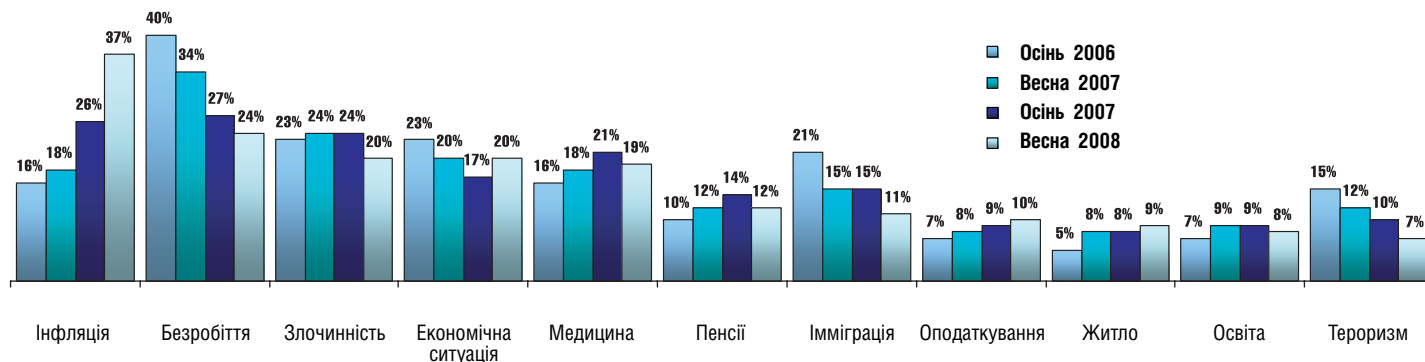
Як свідчать результати опитування, найбільше європейців турбує зараз інфляція (див. інфографіку). Деякі інші результати дослідження такі: 44% згодні, що ЄС захищає їх від негативного ефекту глобалізації, а 48% вважають, що ЄС надає громадянам країн Союзу змогу скористатися її перевагами.

В очах 48% Євросоюз має позитивний імідж, для 35% він нейтральний і для 15%

негативний. Найкраще ставляться до ЄС в Румунії і в Ірландії — 67% і 65% відповідно.

42% громадян ЄС впевнені, що все йде в правильному напрямку. Водночас порівняно з осінню 2007 року на 6% зменшилася підтримка громадянами членства їхніх країн в ЄС — 52%. Проте 50% громадян країн ЄС схильні довіряти Союзу — цей показник збільшився за півріччя на два відсотки. ■

Яка проблема є найважливішою для вашої країни на сьогодні?

МІСТО, ДЕ ВІДЧУВАЄТЬСЯ ВПЕВНЕНІСТЬ У МАЙБУТНЬОМУ

З аеропорту французького Страсбургу до центру міста треба добиратися спочатку автобусом, а потім трамваєм. Він — одна із сучасних ознак Страсбургу. Гостроносий, зовні схожий на швидкісний потяг, дуже комфортабельний всередині.

НІМЕЧЧИНА ТУТ ЗОВСІМ НЕПОДАЛІК — ЧЕРЕЗ РЕЙН. До розташованого через річку навпроти німецького міста Кель ходить звичайний міський автобус. Багато мешканців Страсбургу на вихідні їздять у Німеччину на покупки в тамтешні супермаркети — дешевше. Німці ж полюбують приїхати посидіти в страсбурзьких ресторанах.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ І РАДА ЄВРОПИ РОЗТАШОВАНІ ДАЛЕЧЕНЬКО, за страсбурзькими мірками, від центру міста. Вони сусідують. Колись були в одній будівлі, але Євросоюз збудував для свого парламенту нову гігантську споруду. Поряд із цими інституціями розташований і Європейський Суд з прав людини. Під час сесій Європарламенту й Парламентської Асамблеї Ради Європи до них курсують безплатні для всіх, хто приїхав на цей час до інституцій, автобуси.

СИМВОЛІЧНО, ЩО САМЕ СТРАСБУРГ Є НИНИ ОДНІЄЮ ЗІ СТОЛИЦЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ І ЇЇ СИМВОЛІВ. У місті, за яке, серед іншого, конфліктували Франція й Німеччина, зараз розташовані ключові для європейського єднання інституції. Це місто пам'ятає своє минуле, насолоджується сьогоденням, тут творять його та всієї Європи майбутнє. У Страсбурзі, відчувається впевненість у завтрашньому дні — можливо, через його спокій, умиротвореність, сучасність і пам'ять про свою непросту історію. ■

ОТЖЕ, МОДЕРН ЗУСТРІЧАЄ ГОСТЕЙ ЦЬОГО ОСОБЛИВОГО МІСТА ВЖЕ НА ПОРОЗІ. Трамваєм можна дістатися до центрального залізничного вокзалу. І тут знову дивина: станцію одягли в скляний скафандр (на фото знизу). Теж виглядає суперсучасно. Щоправда, здалеку вже не побачиш оригінальну будівлю вокзалу — старовинну, яка благополучно уникла руйнувань під час війни. А щоб оглянути зблизька, треба зайти під скляний купол.

СТРАСБУРГ — МІСТО З ДОСТАТКОМ. Не в останню чергу завдяки існуванню європейських інституцій: Європарламенту, Ради Європи та Європейського Суду з прав людини. Сотні людей приїждять сюди щомісяця, даючи гарні прибутки готелям та ресторанам. Тож коштів на такі дещо дивні речі, як скляний ковпак над залізничним вокзалом у міської влади явно не бракує. Втім, достаток видно не лише в цьому — чисті вулиці й сквери, зупинки міського транспорту; всюди відчувається догляд і продуманість.

У СТРАСБУРЗІ ЗУСТРІЧАЄШ НЕ ЛИШЕ ПЕРЕДОВІ ДОБУТКИ СУЧАСНОСТІ — НЕ МЕНШ ЦІКАВИМ Є ЙОГО МИНУЛЕ. Це столиця регіону, який французькою називається Альзас, а німецькою Ельзас. Місто має складну історію, довгий її німецький відтинок. Та й навіть без цього прикордонний статус додає Страсбургу особливого вигляду — в архітектурі, ментальності людей.

НАЙПОПУЛЯРНІШИЙ СЕРЕД ТУРИСТІВ РАЙОН МІСТА НАЗИВАЄТЬСЯ «МАЛЕНЬКА ФРАНЦІЯ».

Це такий собі невеликий типово французький куточок Страсбурга, тоді як загалом воно більше німецького стилю. Власне, дуже багато тутешніх людей мають типові німецькі прізвища — також регіональна особливість міста.

У центрі на будинках можна побачити таблички з назвами вулиць, написаними водночас французькою і альзаською мовами. Останньою ще говорять багато де в сільській місцевості регіону. Вона — суміш французької й німецької, але вочевидь більше подібна до останньої.

Наступний номер «Євробюлетеня» вийде у вересні. У ньому читайте:

- Як пройшов черговий саміт ЄС–Україна. На фото – під час попередньої зустрічі на найвищому рівні, яка відбулася торік у жовтні в Києві.
- Як працює Європейський Парламент.

Роттердам — найбільший порт країни

Нічний Утрехт

Містами і країнами ЄС

Нідерланди

Одна з країн-засновниць Європейського Союзу.
Член Шенгенського візового простору і зони євро.

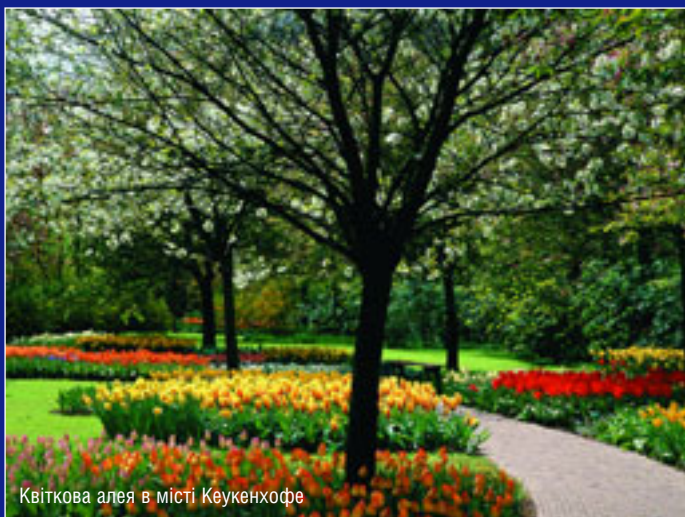
Офіційна назва — Королівство Нідерландів. Країну часто називають Голландією, хоча це не зовсім правильно: Північна й Південна Голландії є лише двома з дванадцяти її провінцій.

Населення країни — 16 млн 357 тис. чоловік. Нідерланди межують з Німеччиною та Бельгією, омиваються Північним морем. Столицею держави є Амстердам, але парламент і уряд знаходяться в Гаазі.

Офіційно главою держави є монарх — нині це королева Беатрікс. Але насправді влада делегована Кабінету міністрів. Законодавчим органом є Генеральні штати (парламент) і у меншій мірі уряд. Парламент складається з двох палат: одну обирають загальним прямим голосуванням, іншу — провінційними парламентами. Уряд має узгоджувати головні рішення з парламентом, тому формується на основі парламентської більшості.

Головними символами Нідерландів є канали, вітряки, квіти, корови. Добре відомими в світі є голландські сири.

Вітряк на річці Гейн

Квіткова алея в місті Кеукенхофе

Велосипеди і канали — цього багато в Амстердамі